

Naročnina za celo leto

2 K.

Posamezna številka velja

6 vin.

Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati vnaprej.

Cena oznanil je za eno stran 64 K., $\frac{1}{2}$ strani 32 K., $\frac{1}{4}$ strani 16 K., $\frac{1}{8}$ strani 8 K., $\frac{1}{16}$ strani 4 K., $\frac{1}{32}$ strani 2 K., $\frac{1}{64}$ strani 1 K.

Stajerka

1906

= Natisov 14.000. — Štajerc velja za celo leto eden goščinar. =

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 8 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32,—, $\frac{1}{2}$ strani K 16,—, $\frac{1}{4}$ strani K 8,—, $\frac{1}{8}$ strani K 4,—, $\frac{1}{16}$ strani K 2,—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznamilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserata) uredništvo in upravnštvo ni odgovorno. Uredništvo in upravnštvo je v Ptaju v gledališkem poslopu. — Stajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zaston. — Rokopisi se ne vršajo in se morajo najdalje do pondeljka pred izdajo določene številke vposlati.

Štev. 2

V Ptaju v nedeljo dne 21. januarja 1906.

VII. letnik.

Volitve v občinski šolski svet se bližajo!

Opotovano smo že v našem listu omenili kolike važnosti je in kako nujno potrebna je dobra šolska omika. Vedno več se zahteva v tem oziru od kmeta, od obrtnika, od viničarja, od vsakega delavca. Kaj vse mora dandasne kmet znati, da razume sedanji gospodarski napredok! Pri poljedelstvu, pri živinoreji, pri vinogradarstvu, povsod imamo napredek in da ima kmet od tega korist, mora ta napredek razumeti.

Vsek stan ima dandasne težje eksistenco nego v prešnjih časih. Kdor ne gre z časom in napredkom, ta je povsod zadnji in ta mora obleči v boju za obstanek. Omeniti hočemo kot primer za napredok v gospodarstvu vinorejo. Kako malo dela je bilo nekdaj v vinogradih, kako prosto je bilo vse, a danes, kaj mora vse znati vinogradnik, kaj mora vse storiti da mu prinese vinograd vsaj nekaj dobička!

Pa ne samo, da se briga kmet za napredok v gospodarstvu, on se mora tudi za občni napredok brigati, on se mora tudi brigati za politiko. Delavec, duhovnik, uradnik in obrtnik vsi so pridno na delu, da si zboljšajo svoj stan. V državnem zbornu zahtevajo vse ti enak volilno pravico, zvišanje plače za uradnike, za duhovnike i. t. d. Vsi ti stani pečajo se z politiko, da si zboljšajo svoj stan in ker vedno in vedno svoje zahteve v parlamentu povedajo, bodo tudi nekaj dosegli.

Kako pa je z našim siromašnim kmetom? Kmetje na Spodnjem Štajerskem nimajo niti enega pravega zastopnika in poslanca, same profesorje, dohtarje in mašnike, ki se v parlamentu brigajo za svoje ljudi,

a se ne brigajo za volilce, kmete. Duhovnik gleda da dosežejo in dobijo nekaj duhovniki, dohtar da dohtarji i. t. d. Ne samo da ti kmečki poslanci ali bolj rečeno kmečki zapeljavi v parlamentu ničesar ne storijo za kmema, hočejo zabraniti še kmetu dober poduk, dobro šolo, samo da bi ostal kmet na veke od njih odvisen.

Kmet se po načrtu teh gospodov ne sme v šoli mnogo naučiti, on se ne sme naučiti nemški. Kmet naj se samo toliko nauči, koliko potrebuje doma, koliko mu je za dom potrebno. Če bi se pa kmet vse to naučil, kaj nujno potrebuje, če bi se naučil pri nas prepotrebnega nemškega jezika, ne bi več farji in dohtarji z kmetom delali, kako hočejo. Potem bo se kmet sam počkal z politiko in sicer z pravo kmečko politiko. Izvolil si bo napredne može za poslance, ki ne bodo gledali na lastno korist ali korist svojih stanovskih bratov ampak ki se bodo potezovali le za korist svojih kmečkih volilcev. Kmet bo potem sam ukazoval poslancem, kaj ti naj storijo in ukrenejo.

Ker pa še sedanji kmečki poslanci za kmema ničesar niso storili, ker mu še v nobenem oziru niso pomagali, nimajo tudi kaj dobrega od teh „zastopnikov“ za prihodnost pričakovati in tudi drugi stanovi se ne bodo zavzeli za kmetski stan. Vsak stan gleda zase, najpred se trudi da za se kaj doseže in že stari pregovor pravi, da ima vsak svetnik roke k sebi obrnjene. Toraj kmetje, če hočete da tudi vi kaj dosegete, morate si sami pomagati. Lep kmet zamora kmetu pomagati. Kmet se mora sam z politiko pečati, on mora tudi biti voditelj v politiki, on ne sme svoje moći oddati in sicer oddati drugim stanom v korist. Kmet mora voditi kmečko politiko, kmet mora

„dobra dusica“ in s tako ženko, ki je zadovoljna vselej in povsod, se lahko izhaja v gospodarji.

Ako sreča berača in taistem meniši kaj podariti, potem ne jemlji nikdar takše, ki bi tebi o ti priliki dejala: morda je ta človek kak slaper, lenuh, postopač, ki priveračen denar v krčmo zanese. Če ti torej tako rečeš, ona pa odgovori: „Naj le gre, siromaček! Danes je tako hladno, kam kozaček pijače bode mu gotovo teknil!“ — lej, tako le hitro vzemi, to je zlata vredna dušica.

Prizadevaj si dalje poizvedeti, kako se zjutraj in kadar se obudi, navadno obnaša. Ako se prebudi in takoj se smehlja, potem jo le vzemi, ne bo ti žal. Ako pa nasprotno že zgoraj, kadar vstane, grbanji svoje čelo in se kislo drži, potem, prijatelj, varuj se take kakov križa, ta ti je zoperna — kakov žarko maslo.

smešena, da je doiglo čelo. Povsem dovoljen, tako dekle, rečem ti, bode pridna in zvesta ženko. Srečen je oče, ki ima tako hčerkino in srečen je taki fant, ki jo za ženo dobri.

Ne jemlji si za ženo take, ki je neumno pobožna ter zapisana v vsaki mogoči bratovščini. Pobožnost sicer pristoja posebno nežnemu lepemu ženskemu spolu, ali taka v resnicu nikdar ni prav pobožna, ona to delo le na videz, le zato, da jo ljudje hvalijo; sam sebi pa bi si žnjo nakopal križ, ki bi ti bil nezosen. Kake nepožne ženke pa se tudi varuj.

Naposlед, in to ti naj je glavno vodilo, ne jemlji za ženko dekleta, ki ne bere rada „Stajerca“. S tako bi dobil le neomikanu hinavko, ki nima nobenega smisla za pravo, napredno in srečno življenje.

okrogu kra
skega sve

Injem članku smo ra
ki svet izbirajo član
nadučitelj. 2. kot
pnik in 3. kot za
adar so člani šolske
ljni glavar sejo, da
ki seji predseduje n
ačelnik krajnega šole
ti, kdor dobi nadpolo
je pravilno in posta
jeni prevzame takoj
vetu.

ejah kr. šol. s v
se shaja k svojim n
o četrletje. Ako pa
sme načelnik sklicati
nora konečno sklicat
ihlevata dva člana E
ajni šol. svet pri se
a všolane občine.
sol. svet veljavno skle
člani, 2. ako je na
vsaj polovica vseh č
se hoče pritožiti pro
sveta, mora to storiti
sicer tekom v 14 dni
lep nima obveznosti
em mestu ali v novi
kaj novega.
se pa včasi, da se
veta razpravljati o ka
a pričujočega člana, r

Darovi.

Sodnik je sedel na svoje
sebe vse velikase sveta,
ad njim vladali.

Stvarnik je pravil Mozes
vu?“
: „10 božjih zapovedi“.
aj je ljudstvo napravilo iz
!

je vprašal cesarja Kar
i svojem ljudstvu?“

aj je ljudstvo napravilo iz
ado, na kateri je po nedu
rnice in svobodomisleče du
se je obrnil k cesarju Na
njemu ljudstvu?“

aj je iz nje ljudstvo narec
„Sramoto!“

In tako je vprašal še tega ali
je pritozeval, da je ljudstvo njegov

Naposlед je vprašal večni Oče I
sin, kaj si ti dal ljudstvu?“

„Mir!“

„In kaj so iz tistega naredili?“
Kristus je obmolknil. S prebode
zakril svoj sveti obraz ter se je milo

povsod imeti prave, napredne zastopnike, on mora imeti poslance ki se zares le za kmečki blagor bri-gajo, ni mu treba hujškačev, ki si s tem, da hujškačev kmečko ljudstvo, polnijo žepa, ali gledajo da dosežo kako dobro plačeno službo.

Da pa kmet doseže zaželeni cilj napredka, treba mu je, prva pogoja je, da zadobi v domači šoli primerno znanje, da sprevidi jasno, kdo mu je pravi prijatelj ali kdo le „takozvan osrečevalc“.

Kmetje, vaši otroci, naša bodočnost, naj se v šoli nauči v prvi vrsti teh predmetov, naj se nauči tega, kar nujno in neobhodno potrebuje v življenu. Posebno nemškega jezika naj se nauče naši kmečki otroci že doma v šoli.

V prešnjih časih bile so na deželi večinoma le dvorazredne šole in v taki dvorazrednici naučili so se otroci več nego v sedaj v pet-ali šestrazrednici. Zakaj, pa imamo tedaj tako drage nove šole, če se otroci vedno manj nauče? Zakaj mora potem kmet za šole plačati, če se otroci dovolj ne naučijo, ali tega ne, kar zahteva kmet, delavec, obrtnik i. t. d.? Zakaj pa pošiljajo dohtarji, uradniki svojo deco v nemške šole, zakaj so se vsi farji naučili nemški? Samo kmet naj nebi znal nemški samo delavec ne, obrtnik na deželi ne? Kmet ne sme postati prost, on ne sme postati samostalen, vedno naj bo odviseu od prvaških dohtarjev in farjev. To bi se pač do padlo prvaškim politikom, farjem in dohtarjem in „hofratom“. Ti gospodje se bojijo, da bi kmet postal pametnejši, potem zgubijo veljavno in moč pri molznih kravicah.

Hočete kmetje da tudi vam zasijajo boljši dnevi? Pomagajte si sami, z lastnimi močmi! Pot in kakor to storite vam mi podajamo. Volite najpred prave zastopnike, volite napredne može, kjer koli imate

Pred nebeškimi duri.

Rano zjutraj korakalo je nekaj možev po ozki, trnjevi poti proti nebesam. Nekateri molijo, nekaj jih premišljuje, koliko dobrega in slabega so v življenu storili, ta zadnji pa je prekinjal da je bila groza, hudoval se je črez slabo cesto, črezlene nebeske cestne nadzornike in da ni nikake gostilne ob cesti.

Črez nekaj časa vendar zapazijo bližeče nebeske duri. Sveti Peter, ki je tančaval, porinil še si je hitro nekaj lotov drobnega tobaka v svoj častiti nos.

„Bog vas pozdravi“ nagovori prišlece, „veseli me, da ste se proti nebesam napotili. Dandanes se malokteri briga za večno zveličanje. Ljudje živijo, kakor bi bil pekel kraj rastnosti in veselja. Pa ti se presneto motijo. Hudi jih prazio, do se kar vijejo. Dobro za vas, da ste sem prisli. Seveda vas moram skušati, da ne pride kak ničvrednež v nebesa. Postavite se eden poleg drugega in jaz bom videl, kaj bo z vami storiti.“ To reksi, obrše si sv. Peter z velikim rudečim robcem svoj častivedni nos in vpraša takoj prvega, kako mu je ime.

„France Sila“ odgovori ta.

„Si?“

„Delavec.“

„Zakaj mislis, da si vredan prostorčeka v nebesah?“

Mož je globoko zdihnil. Potem reče: „Celo življene sem se mučil, celo ob nedeljah včasih nisem imel miru. Beda in nadloga bile ste moji sestri, in glad bil je moj brat. Delal sem v

pravico voliti. Posebno pa skrbite za pravo včgo mladine. Vaša mladina mora se v šoli vsega potrebuje za življeno naučiti, mora se naučiti da razumeta vprašanja, ki jih stavi življeno na človeka, da bi zamogla enkrat tudi v politiki govoriti in sicer da se govoriti brez pomoči dohtarjev in farjev. Ona mora dobiti pravi poduk ona bo tudi potem kot svoje poslance volila le kmete. Hujškariji in šantarji pa konec. Kmet se ne bo več pustil od hujškačev k mandirati ali zapeljavati. Da pa kmetje ta cilj da se želejo, treba je še mnogo dela! Kmet mora začetkom skrbeti, da dobi povsod prvo besedo, v občinske odboru, v občinskem šolskem svetu i. t. d. Ako kmet ne brigá že pri volitvah za svojo korist, pote ne pomaga poznejše vso tarnanje in vso politiziranje. Ako hočete vaš stan kmetje zboljsati, mora tudi sami pomagati, sami morate delovati! In sami pomagati zamorete si le tedaj, ako pride vsi v volitvam in volite po lastnem preprincanju napredno mož. V kratkem vršile se bodo volitve za občinski šolski svet. Nujno in neobhodno je tedaj potrebno da greste k volitvam in da volite prave napredne mož, kajti potem le imate upliv na šolo, polem pa potem le lahko priskrbite vaši mladini prav včjo, potem le bo dobila mladina poduk, kakor vi hočete, potem le boste dosegli, da se bo tudi nujila vaša deca nemškega jezika. Vsak kmet ne mora svojih otrok pošiljati v mestne nemške šole, naj tudi zahteva da se tudi v domači šoli uči nemški jezik in sicer da se tako uči, da otroci tudi nauči nemški.

Zatorej občinski odborniki, zlaj vas opozarjam zdaj ko se bližajo volitve za občinski šolski svet zdaj zamorete doseči da se vaše želje izpolnijo. Al-

tovarni polni dima in smrada in nikdar nisem bil varen vlijenja. In ko sem se črez to enkrat malo preglastno izrazen v rekel, kaj mi delavci zahtevamo, so me zaprli ter me meseca na državne troške oskrbovali. Med tem časom trpejmo moja familija mnogo glada in moj sinek je ta čas umrl. Potem sem spet moral delati ko živina, dokler . . .“

„Že dobro, dobro“, reče Peter, „ti si si nebesa dob zasluzil“ in od sočutja postal je Petrovo oko solzno.

Ta drugi, nek visok uradnik, ni vedel nitičesar družev navesti, kar bi mu zamoglo v nebesa pomagati, nego da dal proglašati več ukazov, ukaz št. 5670, 7032 i. t. d.

Sveti Peter vpraša, kaj pa je to za ukaz, št. 5670? „je prepovedano na tla pljuvati“ reče ponosno visok uradnik

„Že dobro“, odgovori Peter in mu namigne, naj gre koder je prisel.

„Kako pa je tebi ime?“ vpraša Peter tretjega. „Jak Repičnik“ odgovori ta in brez da bi na daljša vprašanja čak začne:

„Jaz sem kmet in bil sem tudi mnogo let občinski prestopnik v večji vasi. In človek nebi misil, umrl sem vsljeno nervoznosti.“

Nebeski portir odpri je od začudenja usta, da bi se lahko senen voz noter peljal in reče: „Kaj? Nervozen si bil, kmaj bi imel tako slabe žive?“

„Da, da“ odgovori smehljaje kmet. Kako sem se močuti na polju, ti je gotovo znano, koliko vročine sem mral prenasati, kolikokrat mi je toča ves trud in delo pokončala. Koliko skrbi sem imel kot občinski predstojnik. Dane

S2038-6.9.49

Naročnina za celo leto
2 K.

Posamezna številka velja
6 vin.

Naročnina se tudi na
pol leta plačuje in se
mora poslati vnaprej.

Cena oznanil je za eno
stran 64 K., $\frac{1}{2}$ strani
32 K., $\frac{1}{4}$ strani 16 K.,
 $\frac{1}{8}$ strani 8 K., $\frac{1}{16}$ strani

3

še sedaj ne boste brigali za volitev v občinski šolski svet, pozneje nič ne boste zamogli več storiti.

O delokrogu šolskega sveta poročali bodoemo prihodnjič, za danes hočemo samo poročati o njegovi sestavi.

Občinski šolski svet obstoji iz zastopnikov verskih društev, šole in šolske občine. Zastopnik šole v občinskem šolskem svetu je vodja šola (učitelj) in ako ima šola več učiteljev, nadučitelje, oziroma ravnatelj (direktor). Zastopniki verskih društev so vsi dušni pastirji (župniki) ali njih namestniki (kapelani). V občinski šolski svet izvoli se naj iz vsake občine najmanj 5 članov. Koliko članov da voli vsaka občina, določi deželni šolski svet. Kraj in čas volitve določi v saki občini občinski predstojnik. Voli se v vsaki občini z volilnimi listki in sicer voli sklican občinski odbor. Izvoljen je ta, ki dobi pri prvi volitvi večino glasov. Ako nima nobeden večine, voli se še enkrat v ozki volitvi in morajo volilci te kandidate voliti, ki so dobili pri prvi volitvi največ glasov. Ako dobijo spet kandidati vsi isto število glasov, razsodi žreb.

Ker v občinski šolski svet volijo občinski predstojniki, občinski svetovalci in odborniki, opozarjamо navedene naprednega mišlenja na bližajoče volitve. Pridite k tem volitvam in volite take može, ki se brigajo za pravo šolo, za pravi in dobar podrek mladine. Premislite da imate za blagor vaše ljube dece skrbeti, skrbite, da se bo vašim sinom enkrat bolje godilo nego vam!

Dopisi.

Iz Podgorja na Koroškem. (Naši prvaki.) Tudi pri nas imamo ljudi, katerim gre čez vse teater, vo-

sem moral k glavarstvu, jutri k sodajiji, potem k davkarji, k okrajnemu zastopu, vedno jesa z cigani, po noči nadlegovali in izprševali so me žendarji, potem neurmi ukazi . . .

„Boidi taho, menjaj,“ reče Peter, „ti si sprejet v nebesa.“

Četrtni v redu bil je eleganten mladič, z zlatimi prstani, zlato verižico, gledal je nekako ponosno na starega Petra.

„Baron Filip pl. Roparski, imam mnogo zaslug . . .“

„In sicer takih,“ prestriže mu Peter besedo, „da boš takoj marsiral v pekel. Ljudje, ki siromake izkorisčajo, kakor si ti to storil, so hudičevi! Razumel?“

Peter obrne se k zadnjemu, obraz se mu takoj razjasni, ko vidi da stoji pred njim kutar.

„Zdravo, zdravo, ljudi kolega, veseli me, da zamorem spet enega iz duhovskega stana sprejeti. Dandanes pride jih, a ne tako, . . . kaj pa je vami ljudi prijatelj?“

„Slabo žujim stoji,“ odgovori resen glas in ko se Peter nazaj ozre, vidi Najvišjega Gospoda, Vsemogočnega.

„Slabo žujim stoji,“ odgovori mirno in resno Gospod. „On je bil prijatelj in sotrudnik tistih, ki ljudstvo izkorisčajo ki so proti prostoti, on je bil udan istih, ki gledajo le na lastni zep, ne oziroma se na mnogo in mnogo siromakov. On ni bil prijatelj ljudstva, on ni bil duhovnik mira, on ni oznanjeval Moje vere, on je stem, da je sejal sovražno in hujško, razsirjal brezverno. On ni bil duhovnik, ni bil dušni pastir, ampak le hujško v duhovski sukni, ta se naj hitro odstrani, naj gre tja, kjer je jok in stokanje in skripljanje z zobmi.“

To izrekši namigne Gospod izvoljenim in ti grejo v večno radost.

„dobra dusica m' s takoj ženko, ki je zadovoljna vselej in povsod, se lahko izhaja in gospodari.

Ako sreča berača in taistemenu menišu kaj podariti, potem ne jemlji nikdar takše, ki bi tebi o ti priliki dejala: morda je ta človek kak slepar, lenuh, postopač, ki priverbeni denar v krčmo zanese. Če ti torej tako rečeš, ona pa odgovori: „Naj le gre, siromać! Danes je tako hladno, kak kozarček pijače bode mu gotovo teknil!“ — lej, tako le hitro vzem, to je zlata vredna dušica.

Prizadevaj si dalje poizvedeti, kako se zjutraj in kadar se obudi, navadno obnaša. Ako se prebudi in takoj se smehlja, potem jo le vzemi, ne bo ti žal. Ako pa nasprotno že zgoraj, kadar vstane, grbanči svoje čelo in se kislo drži, potem, prijatelj, varuj se take kakor vrag križa, ta ti je zoperma — kakor žarko maslo.

litve, tamburanje, pijančevanje i. t. d. Dokaz: dne 26. grudna ponoči je pogorelo poslopje dveh posestnikov v Podgorjah; med tem ko se je trudila požarna brama Podgorska z gašenjem, „špilali“ so v prvaški trdnjavi v Št. Jakobu „teater“, tamburali, pa in seveda — pili. Pravijo da so tudi šteli denarke, katere je nasehtal g. župnik Ražun za zidanje tako nepotrebne šole od imenovanih in nimenovanih, kakor se čita v „Mir-u.“ „V čast Bogu, v pomoč bližnjemu“ se bere na gasilnici v Št. Jakobu, pa da je le napisano, ali se tudi tako ravna, to je prvaškim brambovcem deveta briga: naj se le trudi podgorsk napredni in nemški „fajerberk“ ali pa naj pogori cela vas, saj so prebivalci nemškutari pa ne slovenski klerikalci. Res, Ražun župan Konbentar i. t. d., vsi ljubijo svojega bližnjega, kakor sami sebi, pa le tiste, kateri volijo žnjimi radi dajejo težko prisluženi denar za ustanovitev Ciril-Metodove šole, čeravno je v Podgorjah dvo-in v Št. Jakobu šestrazrednica. Žalostno je, če premislimo, kam pride naša mladina spomočjo teh „osrečevalcev“ kmetsa; kako bodo znali mladeniči in mladenke igrati teater, tamburati, prepirati, pijančevati in — nič delati! Vse kar je nemškega v naših šolah je „ferdaman“, „ferdaman“ je od Št. Jakobčanov-vojakov tisti, kateri je priboril pred nekaj leti St. Jakobsko šolo, v kateri se otroci nič niso učili nemškega jezika, katerega pri vojakih kmetski sinovi tako potrebujejo. Težko smo dobili sedaj zopet nemško šolo, ker so naši pametni kmetsje prepričani, kako potrebno je, nemški znati. Kaj ne g. Ražun, Vi tudi na razumete nemškega jezika zato ste sedaj župnik, župan in Janežičevi dajo otroke v mesto, da se uče nemško, in drugim revežem tega ni potreba, naj so slovenci in ostanejo v temi, da bodo prvaki ložje orali znjimi, kakor bodo hotli. Pa le trudite se kakor hočete, odklenkal bo vsem klerikalčkom v kratkem, saj želenica bo kmalu dogotovljena in župan bo zgubil masten zaslužek in morebiti tudi zlati prestolček.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Dragi Štajerc! Mi ti moramo nekaj zanimivega o našem župniku Mešku-tu poročati. Neka žena morala bi iti za kumo, a ker ni imela časa, poslala je svojo deklo kot zastopnico. Ko ste zastopnica in babica prišla v farvož, vprašal je župnik, kdo je kuma. Dekla odgovorila je da njeni gospodinja, a ta nima časa, zato je ona (dekla) prišla. Naenkrat začel je župnik zmerjati deklino gospodinjo, (ki je krčmarica,) reklo je, kaka je gostilna in kaki ljudje le v njo zahajajo. Vprašamo župnika, je to obnašanje naslednika Kristusovega? Župnik ki že obče ni priljubljen v fari, se z takim obnašanjem napram farmanom gotovo ne bo prikupil.

Iz Slovenjgrada. Dragi Štajerc! Ni nam znano da bi bil ti že dobil kak dopis čez starotrške klerikalce in podrepnike, kateri pač pri vsaki prilnosti po tebi udrihajo, že od daleč se sliši, ko se z voditelji ob kakih 3 vjutru pijani razpeljavajo iz kake krčme, kakor vrane iz gnezda, in kričijo da bo večno pogubljen, kdor te čita. Kaplanu Stermšku je seveda to po volji, zato večkrat povabi kmete k sebi v kaplanijo in jih

snaženoma, da je daje oce vedno po osvetlju z njo za dovoljen, tako deklo, recem ti, bode pridna in zvesta ženka. Srečen je oče, ki ima tako hčerkino in srečen je taki fant, ki jo za ženo dobi.

Ne jemlji si za ženo take, ki je neumno pobožna ter zapisana v vsaki mogoci bratovščini. Pobožnost sicer pristoga posebno nežnemu lepemu ženskemu spolu, ali taka v resnicu nikdar ni prav pobožna, ona to dela le na videz, le zato, da jo ljudje hvailijo; sam sebi pa bi si žnjo napokal križ, ki bi ti bil neznosen. Kake nepožne ženke pa se tudi varu.

Naposlед, in to ti naj je glavno vodilo, ne jemlji za zenko dekleta, ki ne bere rada „Štajerca“. S tako bi dobil le neomikanino hinavko, ki nima nobenega smisla za pravo, napredno in srečno življenje.

Za oznala (inserata) uredništvo in upravništvo ni odgovorno. Uredništvo in upravništvo je v Ptaju v gledališkem poslopu štev. 3.

Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonji. Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdajte do pondeljka pred izdajo dotedne številke vposlati.

n. srečen stan!

VII. letnik

okrogu krajnega šolskega sveta.

Injem članku smo razložili, da se ki svet izbirajo člani 1. kot zastopnik nadučitelj. 2. kot zastopniki verskih skupnosti in 3. kot zastopniki političnih skupnosti, adar so člani šolskega sveta izvoljeni v tujih glavarjih sejih, da se izvloči novi načelnik predseduje najstarejši član, a načelnik krajnega šolskega sveta. Vsi, ktori dobi nadpolovično večino glasov, je pravilno in postavno izvoljen. I jeni prevzame takoj vodstvo v krajnem svetu.

z a j a h k r. š o l. s v e t a. Krajni šol se shaja k svojim rednim sejam najmanj trikratno. Ako pa potreba in nismo načelnik sklicati sej, kadar hočete mora konečno sklicati sejo tudi takrat, ko izvoljena dva člana krajnega šolskega sveta. I z a j n i š o l. svet pri seji sklene, je z a všolane občine.

š o l. svet veljavno sklepa: 1. ako se počlani, 2. ako je načelnik navzoč in vsaj polovica vseh članov pričenja.

se hoče pritožiti proti kakemu sklepovi, mora to storiti pri krajnem šolskem sklicu v 14 dnevih po seji. V tem dnevu nima obveznosti ali veljavne, dokle em mestu ali v novi seji o tej zadevi kaj novega.

se pa včasi, da se mora v kaki sej voda razpravljati o kaki zadevi, ki se pričenja člana, recimo nadučitelju.

Darovi.

Sodnik je sedeł na svojem tronu ter je pred seboj vse velikaste sveta, ki so sedaj ljudstvo ad njim vladali.

Stvarnik je pravil Mozesu: „Kaj si dal svetu?“

: „10 božjih zapovedi“. aj je ljudstvo napravilo iz njih?“

je vprašal cesarja Karola Venkega: „Kaj si dal svetu?“

aj je ljudstvo napravilo iz altarja?“

ado, na kateri je po nedolžnem začigalo do nrene v svobodomileči duhovnik. se je obrnil k cesarju Napoleonu: No, in kaj si dal svetu?“

„In kaj je iz nje ljudstvo naredilo?“

„Sramoto!“ In tako je vprašal še tega ali onega, ali vsak se pritoževal, da je ljudstvo njegov dar obrnilo v hudo.

Naposlед je vprašal večni Oče Kristusa: „Moj ljudsin, kaj si ti dal ljudstvu?“

„Mir!“ „In kaj so iz tistega naredili?“

Kristus je obmolknil. S prebodenimi rokami si zakril svoj sveti obraz ter se je milo razjokal.

tam dobro pogosti in večkrat sedijo skupaj do jutra, seveda ne pri praznih časah. Naš kaplan se obče za vse zanima, posebno so mu na srca zrastle nežne device. Večkrat katero povabi k sebi v kaplanijo, da skupaj-molita in se spodbujata v deviški v strnjnosti. Pa tudi na dom hodi jih obiskat. Če pride kam seveda se mu postreže, „prižgano župo“ posebno ljubi. Najraje obiše device, če so same doma, seveda moli se najlože če je človek sam. O uspešnem delovanju našega kaplana poročamo ob priliki natačnejše, tedaj tudi ne bomo pozabili omeniti o „harnadlcih“, in tudi o neki pobožni devici.

Dobje. Župnik Vurkeljc pridigal je javno v cerkvi iz prižnice dne 17. p. m. in 24. p. m. zoper časnik „Stajerc.“ Prepovedoval je ljudem si ta časnik naročati, brati in je še pristavljal: „Za vselej prekleta bo tista hiša, v katerej se „Stajerc“ čita.“ Zelo lepo gospod župnik Vurkeljc! Spada hujskanje in preklinjanje in vaš zvišeni poklic? Od keda pa dušni pastirji preklinjajo? Gotovo od kar je Vurkeljc župnik, postavila si je duhovščina ta novi program. To je že preveč, če župnik v nedeljo, namesto da bi besedo Božjo oznanjeval, začne preklinjati. Prezvišeni gospod knezoškof, tukaj morate vi župniku pravo pokazati. Vi ga morate vprašati, ali ste ga poslali oznanjevat mira ali pa sejat viharja? Vi morate nam dati duhovnika, pravega naslednika Kris-tusa, ki se ne briga za politiko, kateremu je glavna skrb poklic, a ne druge posvetne reči. In ne bodo tudi po njegovih besedah prekleti tudi vsi farovi, kajti tudi tam se čita „Stajerc“ in celo marljivo. Mi odločno zahtevamo, da se nam oznanuje v cerkvi Božja beseda, ne pa politika. „Stajerc“ pa bomo brali še bolj pridno, še bolj še se bodovali oklenili tega lista, ki vedne nas in naše koristi tako vneto zastopa. Kedaj pa bodo vsi sprevideli, da je ta list pravi „kmečki prijatelj“?

Reka v hočjem Pohorju. Dragi „Stajerc“, na dan sv. Stefana bil si v zelo veliki nevarnosti, skoraj bi ti bila bila zadnja ura. V gostilni Kašperja Viher zbrani so bili porotniki, sami pristaši „Gospodarja“ in hoteli so te na smrt obsoditi. Predstojnik tem porotnikom bil je tesarski mojster Blaž Jančič. Ta se je izrazil, da take krote, kakor si ti, ne sprejme. Z porotniki strinjal se je tudi krčmar in že večkrat je rekjal, da „Stajerc“ že od daleč smrdi, a njegova hči je rekla, da meso, zavito v Stajercu, ni za jesti. Ti hoteli so tedaj tebe na smrt obsoditi, a tega niso mogli storiti, imel si v krčmi dva izvrstna zagovornika. Ali v tej krčmi bodo od sihmal za te ljubi „Stajerc“ vroča tla. Prinesel si namreč v zadnji številki notico, da je učitelj Viher v Št. Ilju od službe začasno odstavljen, ker je tako „imeniten, podukam“ dajal šolarje, ki ga sedanja ojstro kaznuje. To krčmarju, očetu Viherju, gotovo sedaj bolj smrdi nego „Stajerc“, sedaj smo celo mi ta smrad od Št. Ilja sem zvohali.

Iz Zavrča. Dragi gospod urednik! Dovolite tudi meni malo prostora v vašem listu, da vam malo potožim in razložim naše stanje. — Po kratkem času

obstanka se je vaš list v našem kraju ukorenil, dejavno ga je naš g. dekan preganjal na vse kripljaki. List še se je ljudstvo bolj dopadel in kdo ve, če ravno go pod dekan s tem, da ga je preganjal, ravnari za njega agitiral. Zlaj se pri nas iz med vseh listov najraje bere in ima tudi največ naročnikov. Ljudstvo, ki je bilo zasporno, se je v zdramilo in začak spoznavati svoje takozvane črne prijatelje in njihove namene. Na videz so sveti, a v vinski radosti pokraj že je v pravi luči in svetosti. Tem gospodom kmet deveta briga, njihov nikdar dovolj polni žedi, jim je prva skrb. Naš dekan tudi vedao le na se mislja potem še le na nas kmete, ki moramo plačati. Ker je baje v farovžu strop in steha podirala, mora opomo temu gospodu postaviti novo palačo, ker drake gače bi bilo za njegovo življenje nevarno. Cerkve in konkurenčni odbor je k vsem željam in zahteva astega gospoda prikimal. Pa glejte! Skoraj vse stane strop se je nazaj položil, le malo se je iz novegor lesa napravilo. Posledica tega bode, da bodovali zstek nekoliko let spet novo streho delali. Kmet le začne spet šparati, prihrani si nekaj krajcarjev, da bodre spet potem plačal. Račune in stavbo vodil je sevezre gospod dekan sam. Carkveni odbori navadno pa v mastnem obedu in dobrem vinu samo kimajo, kien dar se jim predlagajo računi. Svetost gospoda dekanu pogledamo si enkrat ob priliki. Spomniš se dekan nješ gosajo pred kratkim, kako dobra volje si bil, kakprti je dišalo in te razgrello vino, kako so se ti dopadli 2 dekleti i. t. d.

Vendeta. ijo
Zidanmost. Dragi nam „Stajerc“ iz našegiji kraja redko kedaj kaj sliši, morebiti celo misliš, da spimo. Pa tudi pri nas ljubi nam list, se godilis reči, ki nas vzdramijo ter nas silijo pri tebi pomoc iskat. Leto in leto odlagamo ti to poročati, kar se job daj storimo, vedno smo mislili, drugo leto bo zepo bolje, a vse nič ne pomaga, vse ostane pri starem ubogi otroci se nam preveč uzmilijo. Rihlo, nežen zdravje naše mladine se lahko hitro pokvari in mal prehlajenje ugonobi mnogokrat mlado življenje. Sed po zimi so otroci, ki od daleč v šolo pridejo, že tak na pol zmrznjeni, a v šolo takoj ne smejo, zunaj pred vrati morajo na zimi čakati, dokler niso v skupaj in dokler se jim vstop ne dovoli. Opoldan morajo vsi iz šole, ta se opoldne zaklene in nobed solarje ne sme noter ostati. V zimi so spet do 1 zili naj, kajti v šoli baje preveč skačejo in spodaj stoji ne g. nadučitelj, ki potem po jedi ne more spačiti in malo zadremati. Če mu ni prav, ako šolarji črnat poldne v šolskih prostorah ostanejo, naj se preseli prvo nadstropje ali pa naj gre v penzion, saj je ne bogat, ker ima dovolj pristranskih zaslužkov. Nadučitelj pa je tudi izvrstni pedagog, le na pamet naj bi se mladina zgodovino in berila iz čitanke učenja, joj temu, ki se ne nauči. Naj bi raje našo dedičnost učil nemški jezik in dobro računati in pisati. Dolotrok zgodovino na pamet zna, ne bo si s tem preživljenju kruha služil, pač pa, če zna dobro druge deželne jezik. Njegova mogočna gospa je učiteljica ženska ročna dela. Dekleta morajo volno i. t. d.

c6

S2038-6.9.49

Naročnina za celo leto

2 K.

Posamezna številka velja

6 vin.

Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati vnaprej.

Cena oznanil je za eno stran 64 K., $\frac{1}{2}$ strani 32 K., $\frac{1}{4}$ strani 16 K., $\frac{1}{8}$ strani 8 K., $\frac{1}{16}$ strani 4 K.

Za oznanila (inserate uredništvo in upravni

štvo ni odgovorno.

Uredništvo in upravni

štvo je v Ptuj gledališkem poslopu

št. 3.

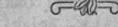
Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevor

naslednjeg nedelje.

Dopisi dobrodošli in s sprejemajo zaston.

Rokopis se ne vrača in se morajo najdalje v pondeljka pred izdajo dotočne številke vposla

n, srečen stan!

VII. letni

okrogu krajnega šolskega sveta.

Injem članku smo razložili, da se ki svet izbirajo člani 1. kot zastavu nadučitelj. 2. kot zastopniki verskih pnik in 3. kot zastopniki političnih članov so člani šolskega sveta izvoljeni. Ijini glavar sejo, da se izvoli novi inki seji predseduje najstarejši član, ačelnik krajnega šolskega sveta. V temi, kdo dobijo nadpolovično večino gje pravilno in postavno izvoljeni. jeni prevzame takoj vodstvo v krajnem vetu.

je jah kr. šol. sveta. Krajni š se shaja k svojim rednim sejam na to četrletje. Ako pa potreba in n sime načelnik sklicati sejo, kadar ho zara konečno sklicati sejo tudi takaj. Ljetevata dva člana kr. šol. sveta. Ajni šol. svet pri seji sklene, je a všolane občine.

šol. svet veljavno sklepa: 1. ako se i člani, 2. ako je načelnik navzoč vsaj polovica vseh članov pričnoča. se hoče pritožiti proti kakemu skle sveta, mora to storiti pri kr. šolskem sicer tekom v 14 dni po seji. V tem nima obveznosti ali veljave, dok em mestu ali v novi seji o tej zad kaj novega.

se pa včasi, da se mora v kaki veta razpravljati o kaki zadevi, ki je pričujočega člana, recimo nadučite

Darovi.

Sodnik je sedel na svojem tronu ter je sebe vse velikaše sveta, ki so kedaj ljudi ad njim vladali.

Stvarnik je pravil Mozesu: „Kaj si dal s vu?“

„10 božjih zapovedi“. aj je ljudstvo napravilo iz njih?“

je vprašal cesarja Karola Velikega: „I svojem ljudstvu?“

aj je ljudstvo napravilo iz altarja?“

ado, na kateri je po nedolžnem zažigalo rnice in svobodomisleče duhovnike“.

se je obrnil k cesarju Napoleonu: No, in ojemu ljudstvu?“

o!“

„In kaj je iz nje ljudstvo naredilo?“

„Sramoto!“

In tako je vprašal še tega ali onega, ali vsak je pritoževal, da je ljudstvo njegov dar obrnilo v dobi.

Naposled je vprašal večni Oče Kristusa: „Moj sin, kaj si ti dal ljudstvu?“

„Mir!“

„In kaj so iz tistega naredili?“

Kristus je obmolknal. S prebodenimi rokami si zakril svoj sveti obraz ter se je milo razjokal.

da so namreč vsi pretepači „Štajerčevi pristaši“. Je li kje kak mali pretep, takoj pristavijo omenjeni listi, da je to sad „Štajerca“. Zgodi se v ptujski okolici kako zločinstvo, potem še le kriivo „Štajerca“! Sedaj pa vprašamo. Ima „Štajerc“ vzgojo mladine v rokah ali učiteljstvo? Je „Štajerc“ te šolarje vzgojil, ki so z nožem pehnili kakega sošolca in kaj se ja tolkokrat zgodil? Ni učitelj vzgojitelj? In niso temu nekteri učitelji krivi? Mlademu šolarčku, ki še ne zna prav moliti, že vzgojava učitelj v šoli v otročje srca sovražtu da drugega naroda, v mladih srcih, kjer bi le ljubezen in čisljanje učiteljev in starišev moral biti, razvita se že sovražtu in ž njim surovost. In odrasil! Ni cerkev vzgojiteljica odraslim in mlašenici? Slabo za cerkev, če nima toliko uplya na svoje člane, da bi vsaj zločinstva zabranila. In kako bi to cerkev in duhovniki zamogli, ker sami tak vzgled dajajo! V cerkvi, celo z prižnico pridigujejo nemir, hujskajo, zunaj cerkve, v javnosti pa hočejo celo boj proti takim, ki niso istega mišljenja, ki niso iste vere. Je to krščanstvo? Niso tako nekdaj kruti Turki delovali v našej mili domovini? In ravno mladino zapeljuje ta črna klika, ravno mladino zastrupi z svojimi nazadnjaškimi nakanji. In če se ravna ta mladina po njihovih naukah, takoj je „Štajercijanska“ če pride pred sodnijo. Čudno se se nam le to zdi, da se tudi v Ljubljani, v sredi intelligentnih prvakov reči zgodijo, da človek skoraj ne more verjeti, da se obča kaj tacega zamore zgoditi, n. pr. Podgoršek-Löwy afera. Zakaj o tem

„Narod“ nič ne reče? In o kapelih, in drugih klerikalnih voditeljih, ki zaradi kakega vnebovpijajočega hudo delstva oči celega sveta na se obračajo, so klerikalni umazani lističi tihko grob. Mi se nikdar ne bojimo, kakega hudo delstva obsojati, pač pa naši zahrabtniki. Nadalje kaj radi klerikalci taka hudo delstva „Štajercu“ zaračunaju, ki se v okolici mesta Ptuj ali drugih mest zgodijo. V okolici mest imamo najmanj somišljenikov, v okolici mest najbolj vladajo in komandirajo prvaki in klerikalci, kajti v mestah so jim večinoma prevročata, v okolici imajo svojo gardo, okolica mest je njih poglavitni delokrog. V naših spodnještajerskih naprednih mestah se redko kdaj kako zločinstvo prigodi, v mestu samen ne sme duhovščina z prižnico štunta. V predmestni fari ali v kaki okolišni fari tamkaj že cveta klerikalna hujskarija, tam se že kažejo sadovi tega duhovskega delovanja, tam so pretepi, uboji, umori, goljufije i. t. d. skoraj na dnevnom redu. Temu krivi pa so le hujščki, temu krive so le one podle duše, ki ljudstvo sklepajo, ki mu vcepljavajo mržnjo do bližnjega same zato, da ga potem ložje izkorisčajo. Fej čez take, fej pa tudi čez nesramno in neumno obrekovanje, vej čez podle napade, to glavno delovanje nazadnjaških listov proti „Štajercu“.

Iz Sv. Martina pod Vurbergom. V št. 2. Slovenskega Gospodarja čitamo:

Sv. Martin pod Vurbergom. Taisto osebo, katera je tako lažljivo govorila oziroma pisala proti na-

smežena, da je tega oči vedno po očetovsko z njo zadovoljen, tako dekle, rečem ti, bode pridna in zvesta ženka. Srečen je oče, ki ima tako hčerko in srečen je taki fant, ki jo za ženo dobri.

Ne jemlji si za ženo take, ki je neumno pobožna ter zapisana v vsemi mogoči bratovščini. Pobožnost sicer pristaja posebno nežnemu lepemu ženskemu spolu, ali taka v resnicu nikdar ni prav pobožna, ona to dela le na videz, le zato, da jo ljudje hvalijo; sam sebi pa bi si žnjo nakopal križ, ki bi bil neznosen. Kake nepožne ženke pa se tudi varju.

Naposled, in to ti naj je glavno vodilo, ne jemlji za ženko dekleta, ki ne bere rada „Štajerca“. S tako bi dobil le neomikano hinavko, ki nima nobenega smisla za pravo, napredno in srečno življenje.

ni, če ne kupiti, nobena deklica si ne sme sama kupiti v kriplj, kaki štacuni. Če deklice nimajo časa doma štrikati, če nih krega, da so lene in morajo potem v šoli po 2 l, ravno ur dalje ostati in plasti i. t. d. Ubogo dekle zjutraj listob 7 se naje in potem do 5 popoldne nič družega. Ljudi nego suhi kruh, naj poskusi ona to, bo že vidla, začnako to ugaja. V vsaki šoli dobe tudi ubogi otroci in njizvezke in druge potrebščine, a pri nas le redko ketti pokljub ali nikdar, kupiti si morajo pri našem gražlarju dom S. vse, kaj za šolo potrebujejo. A čudno se nam lni žezi, da ta tudi take zvezke prodaja, na katerih je se misliskano „brezplačni zvezek za uboge otroke.“ Od kod

Ker sta te zvezke dobiva, bi radi vedli. Ob prilikah več. —

mora (Opomba uredništva: Zelo iznenadjeni smo, da se

er drutake reči na vašej šoli godijo. Učiteljica nima prav

Cerkvervice volne prodajati, naznanite to višji šolski ob

ahtevalasti in ta ji bode že pravi migljaj dala. O gražlarju

es staj njegovih zvezkih tudi naznanite oblasti. Da otroki

novemgorajo po zimi zunaj na mrzlem biti, obsojamo naj-

emo zestre.

začn Središče. V enem članku smo že omenili, da

la boda Središče ne sprejema nemških dopisov, in smo tudi

e sevedizrekli, da nemške groše Središčani kaj radi sprejemajo

dno ple nemška beseda jim ja trn v peti. Kako radi imajo

ajo, knemške groše, dokaže afera z središkim putrom

dekan (surovo maslo), v Gradcu. Gračarji so zvedli, da Sre

čekan nidiščani Nemcem niso zelo dobrni in so rekli, mi pa ne

il, kaksprijememo središkega putra z slovenskim napisom.

dopad Tuhtali in tuhtali so oficirji mlekarne, kaj naj sto

ndeta. rijo. Ponujali so baje celu očku caru v blaženi Ru

našegskega puter, a ta ga ni sprejel, v Ljubljani so jim baje

isliši, dtali z molčanjem odgovorili in naposled so vendar,

e godij slišite in strmit, z nemškim napisom puter v Gra

pomo dec poslali, kajti nemški groš je čisto drugim po

doben in ravno tako milo cvenke in ravno tako bo zlepo se sveti. Da pa puter vendar ne bi zgubil z

arem in nemškim napisom celo prvaško narodnost, predlagal

nežnje baje nekdo, naj se napisu pristavi „Od pravih slo

in majenskih srediških krav.“ (Ne od volov?) — Središčani,

e. Sedaj Središčani, kam plovete? Hočete, da bo vsa vaša

, zuna trgovina zaspala, a ta hujščev cvela? Kdo bo inel

ni profit, če ne pridejo nemški kupci? Vaši voditelji, ki

bodo od vas po ceni kupovali in potem — Nemcem

nobede v nemškem jeziku ponujali in drago prodali. Za všim

o 1 zkušili ste daleč okrog le pomilovalno zasmehovanje.

ore spa Zahtevata, da se ta neumnost opusti, drugače boste

arji čre na skoraj na cedilu in prodajali boste morebiti le v

preseli Petrijance ali Sračince. Vsaka občina, ki take brez

ej je zmejno neumne skele skova, škoduje sama sebi, ke

ov. Nasala so bode. Klerikalni listi že tarnajo, da nektere

a pam žobne nemški knpici bojkotirajo, kmet že gleda, kaj

ke učil bo, če ne bo mogel svojih pridelkov prodati. Zaslubo

še decenzen kazen bodo vsi hujščki in zapeljivco od njega

sati. Spomnili se boste na naše svarjenje, ko bo že

s tem prepozno.

oro dru „Štajerčevi pristaši“. Opertovano so že čitali

teljica znaši bralci v klerikalnih cunjah in celo „Narod“, ki

t. d. p se imenuje inteligenten list, taisto neumnost kvasi,

šemu obče spoštovanemu gospodu župniku v lažnjivem „Štajercu“, vprašamo mi farani, kdo so tisti „večina župljanov“? Taista „večina župljanov“ si le ti ena oseba, katero dobro vsi poznamo. Mi pa imamo obče spoštovanega in ljubezničega gospoda župnika, in želimo, da bi še mnogo let pri nas ostali, mi ga iz celega sreca ljubimo ter mu čast skazujemo. Zdaj sprevidimo, kako da ptujsko motovilo po nedolžnem duhovniku napada in lažljivo o njih govor. O motovilo, keda se boš spamevalo — Vsi pošteni farani šentmartinske župnije. Ignac Taler, župan Jožef Šantl, Tomaz Pehani, Mihail Černko.

V zgornjem dopisu „Gospodarja“ vidi se, kako „velikansko število se jih je oglasilo, da so zagovarjali našega župnika Ti vprašajo kdo je tista „večina župljanov“ in trdijo da je le ena oseba, katero dobro poznajo. Zakaj pa je potem ne imenujete? A kako boste presenečeni, ko boste namesto ene osebe, videli podpisanih toliko župljanov, in sicer nikakih prešestnikov, tatoč ubijalcev, vti kličemo: „Reši nas o gospod našega župnika!“

Jožef Rojko, Franc Rojko, Franc Kajbič, Janez Koser, Franc Paulinc, Anton Loechnig, Jožef Rep, Karl Grušonig, Franc Novak, Anton Rajšp, Franc Jug, Franc Krajnc, Janez Wogrin, Janez Baumann, Franc Frahs, Martin Klampfer, Jožef Berlinger, Janez Slanitsch. (Opomba uredništva: Kaj porečež župnik k temu, kaj „Gospodar“? Kaj „Naš Dom“? Bralcji, Štajercu kaj porečete vi?)

Spodnještajerske novice.

Griže pri Celju. Matevž Turnšek v Grižah pri Celju je nam naznani, da je našel sredstvo, kako se uspešno pokončava trtna uš in kiseljak. Kdor se za to zanima, naj piše Turnšek-u.

Samomor. V Konjicah obesil se je v registraturi okrajnega sodišča 61 letni pisar Anton Marguč rekte Sattler. Vzrok samomora so baje domaći prepri.

Smrten padec na ledu. Na Dreti, potoku v Gornjemgradu, so drzali otroci, 13 letna Liza Mehtik na ledu. Ko je domov prišla postalo ji je slabo, zacheela je bljuvati in čez nekaj časa je umrla. Pri padcu so se ji pretresli možgani. Stariši povejte mladimi, naj bo opreza.

V Cirkovcah pri Pragarskem ni hotel župnik Frančišek Černevšek podeliti krsta nezakonskem otroku dne 29. grudna 1905 radi tega, ker ni hotela povedati župniku Černevšku imena nezankonskega očeta. Kaj neki napravi škofijstvo, ko prinese mati sama otroka v Maribor h krstu? Zakačaj ne vpraša župnik Černevšek tiste matere za ime očeta, ki je porodila v farovžu? To je lepo priporočilo za Videm pri Krškem, kamor Černevšek name-rava, da pojde za dekanata ako se boljši ne oglaši.

Sv. Anton v slov. gor. Veseli nas, da se napredni veteranci v Sv. Antonu ne zmenju za napade klerikalnih cunj, mirno pustijo pse lajati. Ljubljansko je spoznalo, kdo mu je prijatelj in kdo je za njegov napredek, in sprevidelo je, kdo je takozvani „pri-

jatelj in osrečevalec“ in kdo je le za poumnevanje ljudstva. Kapljanu pa zaklicemo, brigaj se za cerkev, tam je tvoj delokrog, nadučitelju pa, brigaj se bolje za šolo, nego za politiko. Ne dajte se napredni fantje in napredna dekleta nadalje za nos voditi, povejte vsem, ki vam pridigujejo „Svoji k svojim“ naj se le ti držijo tega gesla in naj ostanejo župniki v svoji cerkvi in v farvožu, dohtarji v svojih pisarnah. Kmet naj se oklena kmeta, obrtnik obrtnika. Bodite pozdravljeni neustrašeni Antončani!

Morilka svojega otroka. Neka Italijanka je v Št. Urbetu na Štajerskem umorila svojega otroka in ga skrilu v seno. Ko ga je hotela iz sena odnesti, opazili so jo ljudje in oddali orožnikom. Italijanka je razbila svojemu otroku glavo.

Otroka umorila. V Belem pri Smarju pri Jelšah je umorila kočarjeva hči Marija Paj svojega novorojenega otroka. Zaprli so njo in njeno mater.

Farške limanice. Zadnja številka „Gospodarja“ vabi posebno iste kmete, ki se zbirajo krog „Štajerca“ naj se zjednijo z klerikalci in ustanovijo kmečko zadrugo. Klerikalna cunja pač ve, da so ti boljši elementi prijatelji „Štajerca“, samo z klerikalnimi smeti se nič ne da nstanoviti. Mislimo, da tudi noben naprednjak ne bo šel na te farške limanice, ki imajo čisto drugač namen, nego to kvasi „Gospodar.“

Sv. Janž na dravskem polju. Junaškim fantom, ki so meseca junija iz smrtne nevarnosti rešili 9 oseb, izplačala se je te dni resilna talija v znesku 274 K.

Domovina razposilja na občinske zastope tiskane formularje, katere naj občinski odbor izpolni, ter pošlje na uredništvo „Domovine“ v Celju. Na oklicu podpisani urednik „Domovine“ želi, da se izreče občinski zastop za občino, jednak in tajno volilno pravico. Vendar se vselej ta želja „Domovini“ ne izpolni. Dobili smo od enega občinskega zastopa formular z sledočno besedilom opazko: „Naznanjam, da smete to nazaj poslati „Domovini“ v Celju. Mi znamo slovenski, a radi bi znali tudi pravilno nemški. Okrajni odbor ptujski nam v tem radovoljno ustreže in pomaga v vseh zadevah, kjer si sami ne znamo pomagati.“

Občinski odbor St. v ptujskem okraju.

J. K. . . . l. r.

J. C. . . . l. r.

Kaj porečež „Domovina“? Ni to z drugimi besedami rečemo, ni vtipkaj v vsako stvar nosa, pusti občinske zastope na miru. In kakor omenjeni občinski zastop tako naj vti stor. S tem oklicom v peč! Od „Domovine“ zaželjena volilna pravica ne bo vam v korist. Dalje o volilni pravici še spregovorimo v prihodnji številki.

Poročilo ptujskega sejma. Na ptujski živinskem sejem dne 3. t. m. prigralo se je 140 konjev, 970 glav goveje živine in 580 svinj. Cene bile so oziroma na dobro blago nizke. Prodaja dobra.

Surovež Gaiser, ki je v Hajdini pri Ptiju krav krčmarice Osenjak prizadjal z nožem 23 globokih ran, obsojen je bil od okrožnega sodišča na 8 me-

c6

S 2038-6.9.49

Naročnina za celo leto
2 K.

Posamezna številka vvelja
6 vin.

Naročnina se tudi na
pol leta plačuje in se
mora poslati vnaprej.

Cena oznanil je za eno
stran 64 K., $\frac{1}{2}$ strani
32 K., $\frac{1}{4}$ strani 16 K.,
 $\frac{1}{8}$ strani 8 K., $\frac{1}{16}$ strani
4 K.

Za oznanila (inserate)
uredništvo in upravljanje

štvo ni odgovorno.

Uredništvo in upravljanje
ništvo je v Ptaju v
gledališkem posloju
štvev. 3.

Štajerc izhaja vsak drugi
petek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonji.

Rokopisi se ne vračajo
in se morajo najdalje do
pondeljka pred izdajo
dotične številke vposlati.

"N, srečen stan!"

VII. letnik

okrogu krajnega šolskega sveta.

Injem članku smo razložili, da se v
ki svet izbirajo člani 1. kot zastopniki
nadučitelj, 2. kot zastopniki verske
pnik in 3. kot zastopniki politične
adar so člani šolskega sveta izvoljeni,
tjni glavar sejo, da se izvoli novi načini
seji predseduje najstarejši član, ali
ačelnik krajnega šolskega sveta. Voli
ki, ktor dobi nadpolovično večino glasov
je pravilno in postavno izvoljen. In
jeni prevzame takoj vodstvo v krajnem
vetu.

je lahkr. šol. sveta. Krajni šol. se shaja k svojim rednim sejam naj
o četrletje. Ako pa potreba in nuj
sme načelnik sklicati sejo, kadar hoče;
zora konečno sklicati sejo tudi takrat,
kot dva člana kr. šol. sveta. In
ajni šol. svet pri seji sklene, je že
a všolane občine.

sol. svet veljavno sklepa: 1. ako se po
člani, 2. ako je načelnik navzoč in
vsaj polovica vseh članov pričnoča.

se hoče pritožiti proti kakemu sklepu
sveta, mora to storiti pri kr. šolskem
sicer tekem v 14 dni po seji. V tem
lep nima obveznosti ali veljave, dokler
em mestu ali v novi seji o tej zadevi
kaj novega.

se pa včasi, da se mora v kaki seji
veta razpravljati o kaki zadevi, ki se
a pričnočega člana, recimo nadučitelja.

Darovi.

Sodnik je sedel na svojem tronu ter je po
sebe vse velikača sveta, ki so kedaj ljudstvo
ad njim vladali.

Stvarnik je pravil Mozesu: „Kaj si dal svo
vu?“

: „10 božjih zapovedi!“

aj je ljudstvo napravilo iz njih?“

!“

je vprašal cesarja Karola Velikega: „Kaj
svojemu ljudstvu?“

!“

aj je ljudstvo napravilo iz altarja?“

ado, na kateri je po nedolžnem zaigalo do
rnice in svobodomisleče duhovnike!“

se je obrnil k cesarju Napoleonu: No, in kaj
ojemu ljudstvu?“

!“

,, in kaj je iz nje ljudstvo naredilo?“

„Sramoto!“

In tako je vprašal še tega ali onega, ali vsak se
je pritoževal, da je ljudstvo njegov dar obrnilo v hu
dobijo.

Naposled je vprašal večni Oče Kristusa: „Moj ljubi
sin, kaj si ti dal ljudstvu?“

„Mir!“

„In kaj so iz tistega naredili?“

Kristus je obmolknil. S prebodenimi rokami si je
zakril svoj sveti obraz ter se je milo razjokal.

hanja s cigansko nadležnostjo vanj dražneli, se je dal
lahkovorni mož preslepiti, da je menjal svojega konja
s ciganovim in še 40 K obljal pridati, če bo ci
ganski konj brez napake. Cigane so njegovega konja
odvedli, a po 40 K jih čez določeni čas ni bilo. Ko
je dal Mulec konja preiskati, je živinozdravnik našel,
da je na vseh štirih nogah bolan, in da ne bo
več zdrav. Mulec ima škode 400 K. — Mislimo,
da bo to našim kmetom v svarilo in da je bolje če
ciganom pot in vrata pokažemo, kakor kupujemo.

Cven pri Ljutomeru. 6. t. m. bilo je v Cvenu
pri Ljutomeru kmečko zborovanje, ki je imelo namen,
kmete našuntati, da bojkotirajo nemške in napredne
trgovine in obrti v Ljutomeru. Pri zborovanju govorili
so dr. Grossmann, dr. Chloupek in drugi. Po
sebno zanimiv bil je govor ekonoma Reich-a, ki je
uslužbenec nemškega pl. Neubauer. Nemški kruh mu
diši, a proti Nemcem deluje, res zelo lepo! — Tedaj
kmetje ljutomerške okolice naj se ogibljejo naprednih
in nemških trgovin. Če imaš kmet kaj za prodati,
nesel boš odsihmal v pisarno Grossmanna ali k
Chloupeku. Kdo kopuje pri nas pridelke? Nemci. In
kam prodaja gospodarska zveza? V nemške kraje. V
gospodarskem oziru so Slovenci in Nemci eden od
družev ovisni, proti temu ne pomaga vsa hujša
rija. Slovenci ne morejo biti sami za se. In hujšači,
ti pri teh neumnostih in bedarijah nimajo škode,
tebi in le tebi kmet to škoduje, k tebi ne bo več
nemškega kupca in prodajal boš, kako bodo prvaki
hoteli, ti ne boš delal cene, oni ti bode rekli to
dobiš in dati boš moral, ker drugega kupca ne bo
in denar potrebuješ v večih krajih že kmetje tožijo,
da je že tako daleč prišlo, preklinajo vso hujškarjo
prvakov, ki pri vsem gledajo le na svoj žep. Recite
hujšačem, mi hočemo mir in spodite jih če vam
priedej z evangelijem „Svoji k svojim.“

Braslovče, Konsum umrl. Konsum v Braslovčah
prišel je na buben in je v likvidaciji. Kakor na
Kranjskem so tudi na Spodnjem Štajerskem prvaški
voditelji in farji ustanovili konsume, ki so pa zapo
redoma — žalostno poginili. Tako v Vitanju, Šo
štanju, Mahrenbergu, Laškem trgu, Središču, Les
kovcu i. t. d. Ljudstvo je mislilo, da bo Bog ve,
kot dobiček imelo, mnogo dalo jih je zadnje kraj
carje — a farji so se v pest smeiali. Mislili so si,
če pridemo na buben, mi nimamo škode, ker nič
nismo vplačali. Tako sleparilo se je ljudstvo in kdo
ga je na led speljal — farji in prvaški voditelji.
Ubogo slovensko ljudstvo, kaj delajo s teboj!

Lubečno pri Celju. Prešnji mesec zadel je znan
surovež 15 letni fant Zelcer s kamnom tako močno
6 letnega šolarja Anton-a Kozel v glavo, da so se mu
pretresli možgani. Na dan nedolžnih otročičev je
umrl.

Ptuj. Za nadžupana izvoljen je bil g. Steudte.
„Slovenec“ kranjska farška cunja, toži, da se
naš list tako močno razširja. Z novim letom dobil je
spet mnogo novih naročnikov. Dobil jih je, kajti
resnica in pravica se povsod razširja, a laž ima
kratke noge in — kratko življenje.

„dobra dusica in s tako ženko, ki je zadovoljna
vselej in povsod, se lahko izhaja in gospodari.

Ako sreča berača in taistemenu meniš kaj podariti,
potem ne jemlji nikdar takše, ki bi tebi o ti priliki de
jala: morda je ta človek kak slepar, lenuh, postopač, ki
priberačeni denar v krmo zanese. Če ti torej tako re
čes, ona pa odgovori: „Naj le gre, siromaček! Danes je
tako hladno, kak kozarček pijače bolu gotovo teknil!“ —
lej, kaj le hitro vzemi, to je zlate vredna dušica.

Prizadevaj si dalje poizvedeti, kako se zjutraj in
kadar se obudi, navadno obnaša. Ako se prebudi in
tako se smehlja, potem jo le vzemi, ne bo ti žal. Ako
pa nasprotno že zgoraj, kadar vstane, grbanti svoje celo
in se kislo drži, potem, prijatelj, varuj se take kakor
vrag križa, ta ti je zoperina — kakor žarko maslo.

saznena, da je daje oce večuno po ocetovsko z njo za
dovolen, tako dekle, rečem ti, bode pridna in zvesta
ženka. Srečen je oče, ki ima tako hčerkko in srečen je
taki fant, ki jo za ženo dobri.

Ne jemlji si za ženo take, ki je neumno pobožna
ter zapisana v vsaki mogoci bratovščini. Pobožnost sicer
pristoja posebno nežnemu lepemu ženskemu spolu, ali
taka v resnici nikdar ni prav pobožna, ona to dela le
na videz, le zato, da jo ljudje hvalijo; sam sebi pa bi
si žnjo nakopal križ, ki bi ti bil neznosen. Kake nepo
božne ženke pa se tudi varuj.

Naposled, in to ti naj je glavno vodilo, ne jemlji
za ženko dekleta, ki ne bere rada „Štajerca“. S tako bi
dobil le neomikanu hinavko, ki nima nobenega smisla
za pravo, napredno in srečno življenje.

Umrl je v Ptiju g. odvetnik dr. Josip Čuček. Umrl bil je miren in spoštovan mož. Lahka mu zemljica bodi.

Ljutomer. 5. t. m. imel je občinski odbor ljutomerški svojo sejo. V tej seji govorilo se je spet o prošnji radi hiralnice (Sichenhaus), zadeva, katera je vzrok, da se je blatilo po klerikalnih in prvaških cunjah tolikovlih naprednih možjev. Mesec oktobra 1904 poslal je župan g. Thurn prošnjo radi hiralnice deželnemu zboru, brez da bi bil preje sklical sejo, ker je bila zadeva zelo nujna. Mesec septembra 1905 poslala je nemška stranka v Ljutomeru, neodvisno od prešnje prošnje, pismo tičočo se hiralnico nemškim poslancem. To pismo prišlo pa je na nek še neznan način v neprave roke in v velikim krikom priobčila je to pismo „Domovina.“ Sedaj so 4 klerikalni občinski odborniki, z dr. Grohsmanom na čelu začeli rogoviliti, rekli, da ni prav da se je to pismo oddolali in zahtevali, naj župan skliče sejo. On je storil ter vse napade ovrgel. Dr. Grohsmann prebral je rezolucijo, v kateri je bilo spet mnogo obdolžitev proti županu. 5. t. m. bila je spet seja v kateri se je radi te rezolucije govorilo. Župan je med drugim tudi obsojal nesramno pisarijo podlega dopisuna, ki je velespoštovane ljutomerške gospode blatil v klerikalnih listih. Komaj je to slišal dr. Grohsmann, skočil je kvišku kakor da bi ga sršen pičl, ter začel zagovarjati dopisuna, kakor da bi bil sam isti (?!) ter rekel: „Mi si ne damo na glavo sr . . .“ Take nesramnosti še nikdar ni bilo slišati v Ljutomeru pri občinskih sejah. Vsi so to obsojali in ko je dr. Grohsmann odšel so celo njegovi pristaši pritrdrili, da je kaj tacega nečuvano. Tako je doživel dr. Grohsmann da so ga lastni pristaši zapustili. Ljutomerški naprednjaki pa si lahko mislijo, kdo je bil ta nesramen dopisun „Domovine“

Gornja Radgona. Okrajni zastop v Gornji Radgoni imel je 30. p. m. svoj celokupni zbor, Račun z dohodki K. 27.711 in izdatki K. 27.371 se se sprejeli in izrekla se je blagajniku (kasirju) g. Adolf-u Zorzinu zahvala. Na znanje vzel se je tudi proračun za leto 1906. Radgonski hranilnici, ki je podarila zastopu leta 1904 600 K in ravni toliko za leto 1905, se je zahvalilo. Za okrajne naklade dovolilo se je 25 percentov (K 18.967). Občinam okraja dovolila se je subvencija v znesku 600 K za vzdrževanje občinskih cest in pooblasti se odbor da da če treba, večjo svoto. Za streljanje proti toči dovolilo se je 4000 K, a odbor tudi to vsoto lahko primerno prekoraci 60 percentov od izdatkov za streljanje proti toči, imat plačati okraj, 40 percentov pa občine. Občina Isvanci je prosila ali sime naklade zvišati na 115 percentov. Za ta čas dovolile so seje 60 percentov.

Mnogoletni, zasluzeni načelniki odbora gospod Wračko hotel je zaradi bolezni načelstvo okrajnega zastopa odložiti. Več govornikov ga je prosilo, naj še ostane nadalje načelnik, vladni zastopnik, okrajni glavar, izrazil mu je popolno zaupanje okrajnega glavarstva Ljutomer. Se le ko je gospod nadučitelj Spende predlagal, naj se g. Wračko-tu doda pisar

bil je gospod Wračko zadovoljen da bo volitev načnika pri prihodnjem zborovanju. Vsi govorniki, ki se v tem oziru govorili, hvalili so gospoda Wračko-ta njegovo neumorno in uspešno delovanje za okraj njegov neomadežen značaj kakor tudi da ima g Wračko popolno zaupanje in čisljanje vseh naprednjakov

Tudi mi prosimo gospoda Wračko-ta naj še dalje deluje za okraj, naj bo še dalje neumoren kakor do sedaj, naj se ne briga za podlo obrekovanje in za napade nazadnjakov. Pregovor pravi, da niso naj slabše hruške, katere ose ljubijo. Okraj pa bo spredidel, kaj mu je bil g. Wračko, če bo odložil mestni načelnika. Sramota pa bi bila za Gornjeradgonsk okraj če bi prišel klerikalcem v roke, to bi pomenulo nazaj, namesto naprej, a vendar smo danes vs za napreddek. Bodite volilci ponosni, da imate napredni zastop, in z vsemi močmi obdržite ga tud v naprednih rokah. Kdo pomaga okraju več, župnik ali napredni kmet? Vsak ve!

Koroške vesti.

Nova postava. Cesar potrdil je novo deželno postavo o deželni nakladi na porabo piva. Ta postava vstopila je z novim letom v veljavo.

Škofiče. Pred mescem ukradenih je bilo Janezu Ramovšu 320 K. Pred kratkom še le se je posrečilo priti tatu na sled, katerega ima že sodnija.

Podklošter. Pred božičnimi prazniki je orožništvo prijelo večje število ciganov, ki so se potepali po naši okolici brez zasluga. Bili so menda prav veseli da so prišli črez praznike na gorko in so dobili vsaj pošteno hrano.

Otroka je umorila v St. Urbanu pri Trgu dekla Ivana Eako s tem, da mu je razbila črepino.

Zvon se je ubil. V Burmljah so na Božič navdušeni zvonilci s tako silo vlekli za vrv velikega zvona, da se je vrv utrgala, zvono pa se odtrgala in zvon sam padel na cerkveni obok. Druga nesreča se ni zgodila, zvon pa moral pa biti nov.

Jaz sem gospod v Djekšah in v Kneži. Sklicajoč se na § 19. tisk. zakona z dne 17. dec. 1862, drž zak. štev. 6 ex 1863 zahtevam z ozirom na dopis objavljen pod zaglavjem: „Jaz sem gospod v Djekšah in v Kneži“ v št. 26. z dne 24. dec. 1905 Vašega lista, da sprejmete v zakonitem roku na istem mestu in z istimi črkami nastopni stvarni popravek: 1. Ni res, da je meni pri gostiji po poroki nekega Francete Kozin iz Kneže posebno vino, pivo in žganje ugajalo; res je pa, ker sem bolan, da sem, pogreto pivo pil. 2. Ni res, da, ko sem se ga že črez farško mero nalezel, sem začel kmete zmirjati, ker mi nočeo zbirce ali birnje plačati; res pa je, da kmetje birnjo Velikovškemu kapitelnu (korarskemu zboru) plačati morajo. 3. Ni res, da sem kmetom očital, da meni dva kradejo: res je pa, da sem dvema kmetoma naravnost rekel, da sta brez mojega dovoljenja iz farovške gore lez vozila. 4. Ni res, da so meni kmetje rekli, naj „henjam“ z takim podlim sumni-

c6

S2038-6.9.49

Naročnina za celo leto
2 K.

Posamezna številka velja
6 vin.

Naročnina se tudi na
pol leta plačuje in se
mora poslati vnaprej.

Cena oznanil je za eno
stran 64 K., $\frac{1}{2}$ strani
32 K., $\frac{1}{4}$ strani 16 K.,
 $\frac{1}{8}$ strani 8 K., $\frac{1}{16}$ strani

Za oznana (inserate)
uredništvo in upravni
štvo ni odgovorno.

Uredništvo in upravni
štvo je v Ptiju v
gledališkem posloju
št. 3.

Štajerc izhaja vsaki drugi
petek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj.

Rokopisi se ne vračajo
in se morajo najdalje do
pondeljka pred izdajo
dotične številke vposlati.

VII. letnik

okrogu krajnega šol- skega sveta.

Injem članku smo razložili, da se v
ki svet izbirajo člani 1. kot zastop-
nadučitelj, 2. kot zastopniki verske
pnik in 3. kot zastopniki politične
adar so člani šolskega sveta izvoljeni,
ajni glavar sejo, da se izvoli novi na-
ski seji predseduje najstarejši član, ali
ačelnik krajnega šolskega sveta. Voli
ci, ktor dobi nadpolovično večino gla-
je pravilno in postavno izvoljen. In
jeni prevzame takoj vodstvo v krajnem
etu.

e j a h k r. š o l. s v e t a. Kraji šol-
se shaja k svojim rednim sejam naj-
to četrletje. Ako pa potreba in naj-
sme načelnik sklicati sejo, kadar hoče;
nora konečno sklicati sejo tudi takrat,
alitevata dva člana k r. š o l. sveta. In
ajni šol. svet pri seji sklene, je že
a všolane občine.

šol. svet veljavno sklepa: 1. ako se po-
člani, 2. ako je načelnik navzoč in
vsaj polovica vseh članov pričnoča.
se hoče pritožiti proti kakemu sklepu
sveta, mora to storiti pri kr. šolskem
sicer tekom v 14 dni po seji. V tem
lep nima obveznosti ali veljave, dokler
ema mestu ali v novi seji o tej zadevi
kaj novega.

se pa včasi, da se mora v kaki seji
veta razpravljati o kaki zadavi, ki se
a pričnočega člana, recimo nadučitelja.

Darovi.

Sodnik je sedel na svojem tronu ter je po-
sebe vse velikase sveta, ki so kedaj ljudstvo
ad njim vladali.

Stvarnik je pravil Mozesu: „Kaj si dal svo-
vu?“

: „10 božjih zapovedi.“

aj je ljudstvo napravilo iz njih?“

je vprašal cesarja Karola Velikega: „Kaj
i svojemu ljudstvu?“

aj je ljudstvo napravilo iz altarja?“
ado, na kateri je po nedolžnem zažigalo do-
rnice in svobodomisleče duhovnike“.

se je obrnil k cesarju Napoleonu: No, in kaj
ojemu ljudstvu?“

o!“

„In kaj je iz nje ljudstvo naredilo?“
„Sramoto!“

In tako je vprašal še tega ali onega, ali vsak se
je pritoževal, da je ljudstvo njegov dar obrnilo v hu-
dobijo.

Naposled je vprašal večni Oče Kristusa: „Moj ljubi
sin, kaj si ti dal ljudstvu?“

„Mir!“

„In kaj so iz tistega naredili?“
Kristus je obmolnil. S prebodenimi rokami si je
zakril svoj sveti obraz ter se je milo razjokal.

čenjem, res je pa, da sta se zgoraj omenjena kmeta
izgovarjala. 5. Ni res, da je mene še bolj razka-
čilo, da sem kupico prijel in njo tako močno na
tla vrgel, da se je na tisoč delov raznesla; res je
pa, da se je kupica, ker je bila naglo na mizo po-
stavljenia, razbila. 6. Ni res, da sem v žep segel,
revolver vzel in rekel: „Jaz sem gospod v Djekšah
in v Kneži, kdor se napa meni nasprotovati, tega
imam pravico ustreliti“, res je pa, da noben teh
besed ni slišal. 7. Ni res, da se je vse mene ustra-
šilo in hitro sobo zapustilo, kajti jaz bi v pisanosti
grožajo uresničiti zamogel; res je pa, da nisem bil
pijan, da noben ni ven šel razun mene, ki sem si v
kuhinji osebno, črno kavo naročil. Djekše, dne 29.
decembra 1905. Dragotin Hraba, župnik na Djekšah
in f. oskrbnik v Kneži.

Opomba uredništva: Tri sto „pohanij“ piščan-
cev, sedaj pa vemo! Gospodu župniku ni ugajalo
pivo, vino, in žganje ker je bil bolan. Če je zdrav
mu ugaja? In pogreto pivo tudi živce razgreje, pra-
vijo pivci. Kako žalostno prizna, da nima pravice
branje pobirati! Kaj se tiče ukradenih drv se nam
čudno zdi, da župnik o tem na gostiji govori in dva
gosta obdolžuje, je pač bil — bolan in le pregreto
pivo pil. Da sta se kmeta izgovarjalo je umevno, ni
treba, da nam to takrat — bolani župnik potrdi. In
kupica je tudi precej n a g l o bila postavljena
na mizo, da se je raznesla. Navadno se to ne zgodi,
le — če je človek bolan, se mu zna to zgoditi.
O ti sapramenska bolezen! Pijan tudi ni bil župnik,
črno kavo je pil v kuhi, ker je bil bolan. Mnogo
mnogo „bolanij“ še najde zora v kavarni pri črnom
kofeju — ta je za marsiktero bolezen dober. Čita-
telji, kaj porečete k „popravku“ župnika, kaj po-
rečete k strti kupici in da je bil župnik — bolan.
— Bralcitajte naš članek „Sklicevaje se na § 19.
tisk. zak.“ v štev. 25. I. leta.

Razne stvari.

Kje so resnicoljubi? Koroški klerikalni listi se
vedno bahajo, da ljubijo le resnico i. t. d. Pa glej!
Pred sodnijo moral je „Mir“ prositi za odpu-
ščanje, ker je več gospodov težko razžalil,
drugače bi prišel pred porotno sodnijo in tamkaj bi
mu precej huda pena.

Poč zjec, poč mačka. V bližini mesta Kempton
na Nemškem zginila je nekemu kmetu pred nekaj
mesci mačka. Pred tednom prišla pa je spet domov
in še seboj privedla 2 mlade mačice ali zajca —
kajti nista mlada zajca, pa ne mladi mačice, prednji
del ima namreč podobo mačke, zadnji del pa je čisto
zajec. Te dve redki živalci kupil je nek muzej.

Cuden spomenik. Nedaleč od severnega kolodvora
v Berolinu se nahaja majhna kamenitna piramida,
visoka okoli pol metra in s sledečim napisom: Tukaj
počiva Kubo, rojen 30. aprila 1892, umrl 30. oktobra 1898. Ta Kubo je bil vrabec, katerega so
vsak dan hranični železniški uslužbenci, katerim se je
vrabec tako privadol, da je vsakemu jedel iz roke.

„dobra dosica in s tako zeliko, ki je zadovoljna
vselej in povsed, se lahko izhaja in gospodari.

Ako sreča berača in taistemu meniš kaj podariti,
potem ne jemlji nikdar takše, ki bi tebi o ti priliki de-
jala: morda je ta človek kak slaper, lenuh, postopač, ki
priberačeni denar v kremo zanesi. Če ti torej tako re-
češ, ona pa odgovori: „Naj le gre, siromaček! Danes je
tako hladno, kak kozaček pijače bode mu gotovo teknil!“ —
lej, to je hitro vzemi, to je zlata vredna dušica.

Prizadevaj si dalje poizvedeti, kako se zjutraj in
kadar se obudi, navadno obnaša. Ako se prebudi in
tako se smehja, potem jo le vzemi, ne bo ti žal. Ako
pa nasprotno že zgoraj, kadar vstane, grbanč svoje čelo
in se kislo drži, potem, prijetlj, varuj se take kakor
vrug križa, ta ti je zoperna — kakor zarko maslo.

Ime Kubo so mu nadeli po nekem železniškem
uslužbencu, katerega je ta vrabec posebno rad imel.
Ko je vrabec Kubo umrl, postavili so mu tugajoči
uslužbenci imenovani spomenik.

Polom na klerikalni podlagi. V Volčjem gradu na
Krasu je vzel vrag konsumno in bralno društvo, pri
kterih je imel glavno besedo kaplan Oblak iz Komna.
Člani polomljene konsuma se otopeno vasi kakor
tepeni psi. Ko bi se ljudstvo vendar držalo reka:
„Kadar se ti duhovnik vsede na suknjo, jo odreži.“ Ko
bi se ljudstvo v Volčjem gradu po tem držalo,
ne bi bilo takih plačeyan, kot bodo zdaj.

Potres uničil celo mesto. Iz New-Yorka se po-
roča, da je potres in bljuvanje vulkana San Diego
uničil mesto Massaja v Nikaragu-i (Srednja Amerika),
ki šteje 20000 prebivalcev. Več tisoč ljudij našlo je
smrt pod razvalinami ali v žareči lavi.

Zenski odvetniki. V Severni Ameriki je nad
1000 ženskih odvetnikov. Ženske pač vedno bolj in
bolj zapuščajo kuhi in iglo.

Vendar mora biti po njegovi glavi. V Salucni
(Italijansko) umrl je nek bogat meščan, a župnik ga ni
hotel cerkveno pokopati, ker je baje umrli „preredko
v cerkvi bil.“ Širočniki vložili so prošnjo in pritožbo
na škofa in ta je ukazal, da se umrli zakoplje na
milodvoru. Sedaj pa si je mislil župnik, „pa vendar
mora biti, kakor jaz hočem.“ Ukazal je grob na-
mesto 6 črkvjev, 8 črkvjev globoko izkopati in rekel:
„Po takem pride vendar v neblagoslovjeno zemljo,
kajti zemlja na milodvoru je samo 6 črkvjev globoko
blagoslovjena.“

Kolera v Kalkutti. V Kalkutti (Indija) izbruhnila
je kolera.

V Debreczinu pokazalo so se pred 14 dni Ma-
žari v pravi vitežki luči. Za mesto Debreczin imeno-
van je bil velikim županom Gustav Kovač. Meščan-
stvo pa ga ni hotelo in ko je prišel, čakala ga je
za kolodvoru ogromna množica, ga z silo potegnila
iz vlaka ter na njega ntrihala. Elen hotel ga je
če ustreliti, nastavil mu na čelo samokreš, a ta
se ni sprožil. Potem so Kovača, ki je bil onesvesten,
prijeli ter ga na star mrtvaški voz položili in so
ga skoz mesto poljali. Pred hotelom prislo je nekaj
žurnalistov, ki so z lastno nevarnostjo rešili velikega
župana. Policie ni bilo videti in čudno je tudi, da
je mrtvaški voz že več dni čakal pri kolodvoru in
skoraj vsak človek je vedel, koga da čaka, le poli-
cija tega ne bi vedla? — Ta dogodek nam jasno
kaže, da Mažari delajo kar hočajo, ne meneč se za
vlado. Tem guljaš-vitezom treba bo, in sicer na sko-
raj ojstrega biča.

Poštne znamke (marke) za navadna pisma se
podražo od 10 na 12 vinarjev.

Vlake za pijane vpeljalo je železniško oskrbi-
ništvo na Angležkem. Prvi vlak peljal je te dni in
nad 40 oseb, možkih in ženskih, vsi polni sladkega
vinca in žganja, peljal se je domov.

Obsojen župnik. Sodišče v Voloski je obsodilo
župnika A. Puca iz Mošenice v globo 100 K., ker je
s prižnico nesramno napadel vodovo Vebič samo za-

saznena, da je daje oce večino po octovsko z njo za-
dovoljen, tako dekle, rečem ti, bode pridna in zvesta
ženka. Srečen je oče, ki ima tako hčerko in srečen je
taki fant, ki jo za ženo dobri.

Ne jemlji si za ženo take, ki je neumno pobožna
ter zapisana v vsaki mogoci bratovščini. Pobožnost sicer
pristaja posebno nežnemu lepemu ženskemu spolu, ali
taka v resnici nikdar ni prav pobožna, ona to dela le
na videz, le zato, da jo ljudje hvalijo; sam sebi pa bi
si žnjo nakopal križ, ki bi bil nezosen. Kake nepo-
hožne ženke pa se tudi varu.

Naposled, in to ti naj je glavno vodilo, ne jemlji
za ženko dekleta, ki ne bere rada „Štajerc“. S tako bi
dobil le neomikano hinavko, ki nima nobenega smisla
za pravo, napredno in srečno življenje.

„In kaj je iz nje ljudstvo naredilo?“
„Sramoto!“

In tako je vprašal še tega ali onega, ali vsak se
je pritoževal, da je ljudstvo njegov dar obrnilo v hu-
dobijo.

Naposled je vprašal večni Oče Kristusa: „Moj ljubi
sin, kaj si ti dal ljudstvu?“

„Mir!“

„In kaj so iz tistega naredili?“
Kristus je obmolnil. S prebodenimi rokami si je
zakril svoj sveti obraz ter se je milo razjokal.

radi tega, ker se je vsedla v stol, katerega je župnik določil za svojo kuharico.

Gospodarske stvari.

Ocet napraviš iz cikastega vina najlažje na ta način, da postaviš posodo z vinom bolj visoko, a pod pipu deneš drugi sod. V vetro tega poslednjega dena, kolikor mogoče širok lij, a v tega košarico (plerenček), ki jo popolnoma napolniš z bukovim oblanjem. Če dobiš kje nekoliko ocetne matere (klobuka), primešaj jo temu oblanju. Nato odpri pipu in vino naj prav počasi curlja na oblanje in v sod. S tem pride močno v dotiko s zrakom in se popolnoma skisa. Če hočeš imeti hud ocet, moraš delo nekolikokrat ponoviti. Povedati pa je treba še, da mora biti oni prostor, kjer to delamo, gorek. Najboljša gorkota je 25 do 30° C, toraj poletna vročina.

Koliko Tomasove žlindre naj se trosi? Za 1 ha travnika priporoča se približno 6 kvintalov Tomasove žlindre, kar znaša za oral okoli 3 q oziroma za 1 njivo (1015 sež) 2 q. Če hočemo bolj močno pognojiti, gnojilo seveda ne škodi, toda povsod se ne izplača. Kdor gnoji travnike tudi s kalijevem soljo kar jako priporočamo, rabi naj približno $\frac{1}{5}$ do $\frac{1}{2}$ te množine.

Nov nočin, kako zelje shraniti za zimo. Zelnate glave se zunanjih listov odlučijo, črez sredo prerežejo in stržena strebijo. Nato se, kakor narezano zelje zadostno osole in v majhno kad ali vedro lepo zložijo, nakar se enako drugemu zelju obtežijo. Kadar se jih želi rabiti, vzame se jih po potrebi iz posode, ostalo se pa zopet obteži. Izvrete glave se prav lahko na drobno zrežejo in dajo zelje s kaj krijetnim okusom, kateri pa je nekoliko drugačen od zelja, že prej zrezanega in v kad potlačenega.

Repa, redkev, pesa, hren in enako sočivje se narboljše shrani preko zime, ako ga zakopljemo v vrtu v primerno vlačno — ne premokro — prst ter pokrijemo s prstjo vsaj za 20—80 cm na debelo. Na spomlad najdemo to sočivje kakor sveže, samo pred miši treba ga varovati.

Pisma uredništva.

Makole: Reč je že zastarela. Sramota istim klerikalcem, istim podlim dušam, ki so celo mrlja psovali. Bodite tedaj vi ponosni, da ste naprednega mišljenja. — **Bračna vas pri Bizeljskem:** Hvala za vaš trud. Širite še nadalje naš list, v tem oziru za napredek. Bodite pozdravljeni. — **Črešnovec:** Hvala za poslano, priobčimo prihodnjic. — **Velika Nedelja:** Popravka od kaplana se nismo dobili. Kar smo priobčili, dokaze se lahko z zanesljivimi priznami. Kaplan naj bo le miren v svojem brlogu. — **Gospod A. M v Ptiju.** Smo z veseljem sprejeli. Hvala.

Loterijske številke.

Trst, dne 3. januarja: 59, 82, 80, 66, 29.
Gradec, dne 13. januarja: 81, 22, 8, 25, 20.

Kateri boleniki rabijo z najboljšim uspehom naravno vracilo namreč Franc Jožefov grenki vrelec (Bitterquelle)? Vsi tisti, kateri so prisiljeni služiti si svoj kruh bodisi s telesnim, bodisi z duševnim delom

in ki občutijo vsled teh naporov motenje v prebavljanju, sploh v važnih telesnih organih. Pa tudi tistim, ubogim srčnim, kateri so uživali preobilno ob mizi življenja in katerim grozi debelost se svojimi neznosnimi občutki, se priporoča za njihovo zopetno zvratičev kot najboljše in edino uspešno sredstvo Franc Jožefov grenki vrelec.

Zaloga pri V. Schulink v Ptiju.

je edina sladna kava, ki dobiva po Kathreinerjevem načinu posebnega proizvajanja priljubljeni vonj in dobrski okus znamenitosti so čestotrat poudarjali najboljši strokovnjaki znanosti.

Poleg izdatnega prihranka v vsakem go-spodinjstvu je vsakdanja uporaba zlasti za mladino neprecenljive vrednosti!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečeno ime KATHREINER in zahtevajte le izvirne zavoje z varstveno znamko »župnik Kneipe«.

Popolno prepričanje

da sta lekarnarja Thierryja balzam in centifolijsko mazilo

nedosežno uspešno sredstvo za vse notranje bolezni, influenco, katar, krč in vnetje vseh vrst, telesno slabost, motenje prebave, za rane, hule in poskodbe. Pri naročbi balzama ali pa na željo posebej se pošije zastonji knjižica s tisoči originalnih zahtevalnih pism kot domači svetovalec 12 majhnih ali 6 dvonatnih steklenic balzama s R. 60 majhnih ali 30 dvonatnih steklenic 15 R. — 2 lončka centifolijskega mazila z 60 K franko z zabojkom.

Naslov: Lekarnar J. Thierry v Pregradi pri Rogatcu. Ponarejalce pre-naredb bomo sodno zasedoval.

Dobiva se v vseh večjih apotekah in dregerijah.

C6

S2038-6.9.49

Naročnina za celo leto

2 K.

Posamezna številka velja

6 vin.

Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati vnaprej.

Cena oznanil je za eno stran 64 K, $\frac{1}{2}$ strani 32 K, $\frac{1}{4}$ strani 16 K, $\frac{1}{8}$ strani 8 K, $\frac{1}{16}$ strani 4 K, $\frac{1}{32}$ strani 2 K, $\frac{1}{64}$ strani 1 K.

In, srečen stan!

Za oznanila (inserate) uredništvo in upravni

štvo ni odgovorno.

Uredništvo in upravništvo je v Ptuj gledališčem posloplju

stev. 3.

Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevno naslednjo nedeljo.

Dopisi dobrodošli in s sprejemajo zastonj.

Rokopisi se ne vratajajo in se morajo najdlje do pondeljka pred izdajanjem.

doticne številke vposlati.

Amerikanske

trte

in sicer korenčjake in cepljene trte, najlepše rastline, prodaja po najnižjih cenah

R. F. WIBMER, PTUJ.

Zivinski sejmi v Mariboru.

V Mariboru se vrati na v nalašč za to odleženem prostoru (Melling) vsaki mesec po dva živinska sejma.

Prvi vsako drugo sredo in drugi vsako četrto sredo

mesecu. Prodajalci in kupci se vabijo k obisku teh sejmov.

401

Vsakovrstno prekajeno (zeljano) meso, najfinješe klobase, vedno sveže (frišno) blago, priprava po najnižji ceni

J. Luttenberger,
mesar v Ptiju.

Zunanja naročila odpravijo se vestno in hitro!

346

Za zimski čas!

Našim cenjenim odjemalcem priporočava našo bogato zalogu zimskega blaga po priznano nizkih cenah.

Najina glavna štacuna je na florijanskem trgu, podružnica pa pri dravskem mostu (Wagplatz).

K obilnemu obisku vabita

515

BRATA SLAWITSCH, trgovca v Ptiju.

„dobra dusica in s tako ženko, ki je zadovojljiva vselej in povsod, se lahko izhaja in gospodari.

Ako sreča berača in taistem meniš kaj podariti, potem ne jemlji nikdar takšo, ki bi tebi o ti priliki dejala: morda je ta človek kak slepar, lenuh, postopac, ki priverbeni denar v krčmo zanese. Če ti torej tako rečeš, ona pa odgovori: „Naj le gre, siromaček! Danes je tako hladno, kak kozaček pijače bode mu gotovo teknil! — lej, tako le hitro vzemi, to je zlata vredna dušica.

Prizadevaj si dalje poizvedeti, kako se zjutraj in kadar se obudi, navadno obnaša. Ako se prebudi in takoj se smehlja, potem jo le vzemi, ne bo ti žal. Ako pa nasprotno že zgoraj, kadar vstane, grbanč svoje čelo in se kislo drži, potem, prijatelj, varuj se take kakor vrag križa, ta ti je zoperna — kakor žarko maslo.

11

499

Zahtevajte brezplačno in franko

moj veliki ilustrirani cenik z čez 1000 slikami o niklnastih, srebrnih in zlatih urah, sistem Roskopf, Halm, Omega, Schaffhausen, Glashütte, kakor o vsakovrstnih srebrinah in zlatinah po prvotno-tovarniških cenah.

Niklnasta remontoir-ura . . . . . K 3.—

Sistem Roskopf-patent . . . . . 4.—

Sistem Roskopf, črna-jeklena remont. ura . . . . . 4.—

Švicarska originalna sistem Roskopf-patent-ura . . . . . 5.—

Goldini rem.-ura „Luna dell“ 7.50

Srebrna rem. ura „Gloria dell“ 7.60

Srebrna rem. ura z dvojnato pokrovitelom 11.50

Ruska oklepna verižica z sklepom, 15 gr. težka 2.40

Ruska tul-niklausta-anker-rem. ura z „Luna dell“ 9.50

Ura kukavica K 8.50, budilnica K 2.90, kuhaljska ura K 3.—, „Schwarzwalder“-ura K 2.—

Za vsako ura 3 letno pismeno jamstvo.

Nobene rizike! Zamjenjava dovoljena ali pa se denar vrne.

Prva tovarna za ure Hanns Konrad

v Mostu (Brilx) št. 876 (Češko.)

518

!! Prosim poskusite !! Vsakovrstno prekajeno (zeljano) meso, najfinješe klobase,

vedno sveže (frišno) blago, priprava po najnižji ceni

Jakob Wintolich

prekajevalec

v Celju, Kirchplatz štev. 2.

Zunanja naročila odpravijo se vestno in hitro!

!! Prosim poskusite !!

Z penči sveteče cifrenico gld. 1.65

Direktno iz tovarne gld. 1.45

Konkurenčna budilnica

po amerikanskem sistemu, gre, naj se položi, kakor hoče, zanesljiva, dobre vrste, z 3 letnim pismenim jamstvom za dober in pravi tek gld. 1.45, 3 komadi gld. 4—

z ponoči sveteče cifrenico gld. 1.65, 3 komadi gld. 4.50, 10 komadov gld. 15—.

Pošilja proti poštnemu povzetju (Nachnahme) ali če se denar naprej posilje

prva tovarna za ure

Hanns Konrad

v Mostu (Brilx) št. 876 (Češko.)

Bogato ilustrovan cenik, obsegajoč

čez 1000 slik o urah, zlatini in srebrini posilje se na zahtevanje

zastonj in franko.

XXXXXX

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven klancice in plinarske hiše pestavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsekemu se les hodi itd. po zahtevi takoj razžaga.

Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati

i. t. d.

524

XXXXXX

saznena, da je danes večno po ocetovsko z njo zadovoljen, tako dekle, rečem ti, bode pridna in zvesta ženka. Srečen je oče, ki ima tako hčerko in srečen je taki fant, ki jo za ženo dobri.

Ne jemlji si za ženo take, ki je neumno pobožna ter zapisana v vsaki mogoči bratovščini. Pobožnost sicer pristaja posebno nežnemu lepemu ženskemu spolu, ali taka v resnicu nikdar ni prav pobožna, ona to dela le na videz, le zato, da jo ljudje hvalijo; sam sebi pa bi si žnjo nakopal križ, ki bi bil neznosen. Kake nepožne ženke pa se tudi varuj.

Naposled, in to ti naj je glavno vodilo, ne jemlji za ženko dekleta, ki ne bere rada „Štajerc“. S tako bi dobil le neomikano hinavko, ki nima nobenega smisla za pravo, napredno in srečno življenje.

Za oznanila (inserate) uredništvo in upravni

štvo ni odgovorno.

Uredništvo in upravništvo je v Ptuj gledališčem posloplju

stev. 3.

Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevnimi naslednjimi nedelji.

Dopisi dobrodošli in s sprejemajo zastonj.

Rokopisi se ne vratajajo in se morajo najdlje do pondeljka pred izdajanjem.

doticne številke vposlati.

VII. letni

okrogu krajnega šolskega sveta.

Injem članku smo razložili, da se kaki svet izbirajo člani 1. kot zastopnik nadučitelj, 2. kot zastopniki verskih členov in 3. kot zastopniki političnih členov. Člani so člani šolskega sveta izvoljeni na volitveni glavar sejo, da se izvoli novi načelnik. Načelnik predseduje najstarejši član, ki je načelnik krajnega šolskega sveta. V tem času, kdo dobije nadpolovično večino glavarjev, je pravilno in postavno izvoljen. Člani prevzame takoj vodstvo v kraju.

je lahko krajnega šolskega sveta. Krajni šolnik se shaja k svojim rednim sejam na to četrletje. Ako pa potreba in namen ne smeta načelnik sklicati sejo, kadar hoče, mora končno sklicati sejo tudi takrat, ko je izvoljeni načelnik. Člani krajnega šolskega sveta pri seji sklene, je pa všolane občine.

člani, 2. ako je načelnik navzoč vsaj polovica vseh članov pričnoča. Se hoče pritožiti proti kakemu sklicu sveta, mora to storiti pri krajnem šolskem svetu, sicer sklicati sejo tudi takrat, ko je izvoljeni načelnik. Člani krajnega šolskega sveta pri seji sklene, je pa včasi, da se mora v kaki sveta razpravljati o kakih zadavki, ki ga pričujejočega člana, recimo nadučitelja.

Darovi.

Sodnik je sedel na svojem tronu ter je sebe vse velikaše sveta, ki so kedaj ljudi ad njim vladali.

Stvarnik je pravil Mozesu: „Kaj si dal s vu?“

aj: „10 božjih zapovedi.“

aj: „je ljudstvo napravilo iz njih?“

je vprašal cesarja Karola Velikega: „I svojemu ljudstvu?“

aj: „In kaj je iz nje ljudstvo naredilo?“

„Sramoto!“

In tako je vprašal še tega ali onega, ali vsak je pritoževal, da je ljudstvo njegov dar obrnilo v dobitje.

Naposled je vprašal večni Oče Kristusa: „Moj sin, kaj si ti dal ljudstvu?“

„Mir!“

„In kaj so iz tistega naredili?“

Kristus je obmolknil. S prebodenimi rokami si zakril svoj sveti obraz ter se je milo razjokal.

Učenec

z dobrim šolskim spričevalom se sprejme takoj pri gospodu trgovcu Läschnigg Rogaška Slatina (Rahitsch Sauerbrunn) trgovina z mešanim blagam.

21.

Kovaški učenec

se takoj sprejme pri Mihaelu Viher kovaški majster v Dragonjavi pri Cirkovcah pošta Pragersko.

Malo posestvo

bližu Ptuj se odda, ob glavnem cesti, se proda, Pri hiši ste 2 njivi, krajji hlev, gumna, sadnoscnik z ulniakom. Vpraša se na Spodnjo Hajdinsko st. 81.

Za prodati

534

lepo posestvo, v bližini Maribora, 47 oralov, največ travnikov, nekaj polja, gozda in mal vinograd, velik sadnoscnik z žlahtnim sadjem, vse arondirano. Hiša in gospodarsko poslopje zidano, z opeko krito, se zaradi smrti ugodno proda. Vprašanja naj se naslovijo na upravninstvo „Stajerca.“

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju ni več take priložnosti

33

500 komadov za 1 gld. 95 kr. Ena krasno pozlačena precisa ura, katera točno teče in za katere se 3 leta jamči, z tako primereno verižico, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jake fini žepni ročici, en prstan z gospode z imit. žlahtnim kamnom, 1 krasen mošnječek, 1 jake fine žepno zrcalo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, (3/4 dubla-zlat) z patentiranim zaklepom, 1 jake fini tintonik iz nikelja, 1 fini album z 36 najlepšimi slikami, 1 eleg. broša za dame (novost), 1 par bouton s simili-brilantom, 5 različnih smehnih reči za stare in mlade, 20 različnih reči za korespondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne. Vse to se posluje z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo 1 gld. 95 kr. Razposila se proti poštenu povzetju ali če se denar posluje naprej.

Dunajska centralna razposiljalnica P. Lust, Krakov (Krakau) Nr. 41. NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Učenec

526

z dobrim šolskim spričevalom se takoj sprejme pri V. Leposeha v Ptuju, trgovina z špecerijskim blagom,

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenju se ne pudi tako priložnost.

600 kosov samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur tekoča precisaner ura s sekundnim kazalom, ki nastančno kaže in za katere se jamči 3 leta, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jake fini žepni ročici, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, vse iz dupljezlate z patentiranim zaklepom, krasen album za slike v katerem je 36 najlepših podob sveta, 5 reči, katere povzročajo pri starih in mladih mnogo smeja, 1 jake kostristna knjiga, v kateri so zložena pisma, 20 reči za korespondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne, vse to se dobi z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo 1 gld. 80. Razposila se proti povzetju ali če se denar posluje naprej, skozi dunajsko razposiljalnico Ch. Jungwirth, Krakau A/14. 1038. NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Najfinjejsa marka vseh mark

„Ceres“- jedilna-

(Iz kokosovih orehov) **maст!**

Najboljša za

praženje, pečenje in kuhanje.
Tovarna živil „Ceres“ Aussig.

S 2038-6.9.49

Naročnina za celo leto
2 K.

Posamezna številka velja
6 vin.

Naročnina se tudi na
pol leta plačuje in se
mora poslati vnaprej.

Cena oznanil je za eno
stran 64 K., $\frac{1}{2}$ strani
32 K., $\frac{1}{4}$ strani 16 K.,
 $\frac{1}{8}$ strani 8 K., $\frac{1}{16}$ strani
4 K.

Za oznana (inserata)
uredništvo in upravni
štvo ni odgovorno.

Uredništvo in upravni
štvo je v Ptiju v
gledaliskem posloju
št. 3.

Štajerc izhaja vsaki drugi
petek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj.

Rokopisi se ne vračajo
in se morajo najdalje do
pondeljka pred izdajo
dotične številke vposlati.

13

HANS WOUK, trgovec v Poljčanah (kolodvor)

priporoča svojo bogato zalogu blaga za možko in žensko
obleko in različno plateno blago in gotove ženske in
možke obleke.

Potem sladkor, moko itd.

Kupuje po najviših cenah jajca, maslo, vsakovrstne de-
želne pridelke itd.

Lastnik žganjnice, prodaja domača žganje na drobno
in debelo, in kupuje in prodaja domača vina na debelo.

Urednik

zmožen in izvrsten časopisec dobi takoj
ali pozneje trajajočo službo pri slovens-
kem naprednem časniku „Štajerc“, ki
izhaja vsakih 14. dni. Plača začetkom
180 K na mesec — in pristranski zaslužek. Ponudbe, katerim
mora hiti priloženo kako lastno časnikarsko delo, na uprav-
ništvo „Štajerca“ v Ptiju.

Brata Slawitsch

v Ptiju 106

priporočata izvrstne šivalne stroje
(Nähmaschinen) po sledenih ceni:

Singer A . . . . 70 K — h
Singer Medium . 90 " — "
Singer Titania . 120 " — "
Ringschiffchen . 140 " — "

Ringschiffchen za krojače . . . . 180 " — "

Minerva A . . . . 100 " — "

Minerva C za krojače in čevljarje . . . . 160 " — "

Howe C za krojače in čevljarje . . . . 90 " — "

Cylinder Elastik za čevljarje . . . . 180 " — "

Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. Najine cene
so nižje kakor povsodi in se po pogodbji plačuje tudi
lahko na obroke (rate). Cenik brezplačno. 106

Svinjske kože, konjske kože, telečje kože,
goveje kože, zajče kože, potem kože od
kunice, kože od lisic, kože od dihurjev in
kože od vider kupuje

S. FRIEDRICH, Ptuj, poštne ulice štev. 4. 495

Plačuje za imenovane kože višje cene, kakor kdo drugi.

Nagrobne vence

(Grabkränze) jako fino izdelane po
6, 8 ali 10 kron, kakor tudi
venčne trakove (Kranzschleifen) z
napisom ali brez napisa imata v
obilnej zalogi 475

Brata Slawitsch v Ptiju.

„dobra dusica“ in s tako zetko, ki je zadovoljna
vselej in povsed, se lahko izhaja in gospodari.

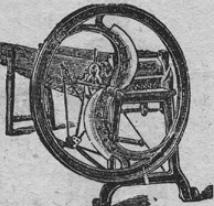
Ako sreča berača in taistem meniš kaj podariti,
potem ne jemlji nikdar takše, ki bi tebi o ti priliki de-
jala: morda je ta človek kak slaper, lenuh, postopač, ki
priberačen denar v kremo zanese. Če ti torej tako re-
češ, ona pa odgovori: „Naj le gre, siromaček! Danes je
tako hladno, kak kozačel pijače bode mu gotovo teknil!“ —
lej, to le hitro vzemi, to je zlata vredna dušica.

Prizadevaj si dalje poizvedeti, kako se zjutraj in
kadar se obudi, navadno obnaša. Ako se prebudi in
takoj se smehlja, potem je lo vzemi, ne bo ti žal. Ako
pa nasprotno že zgoraj, kadar vstane, grbanči svoje čelo
in se kislo drži, potem, prijetelj, varuj se take kakor
vrag križa, ta ti je zoperna — kakor žarko maslo.

Stroji za napavljanje rezi

s patentovani tečaji na va-
ljarje, ki se sami mažejo, s
prav lahkim tekom in pri-
hramnitijo moči do približno
45% 40%.

Stroji za rezanje repe in
krompirja, mlini za napravljanje
šrotu, za mečkanje
sadja, stroji za parenje krme,
prenosilje štedilne peči s kotlom z emajliranimi in
neemajliranimi vložnimi kotli, stojec ali pa taki, ki
se dajo prevažati, za kuhanje ali parenje krme,
krompirja, za mnoga gospodarska in gospodinjska
opravila i. t. d., nadalje luščilni stroji za koruzo,
čistilni mlini za žito, trijerji, razbiralniki, stiskalnice
za seno in slamo, mlatilni stroji, vitali (Göpel), jek-
leni plugi, valjarji, brane.

Najboljši sejalni stroji Agricola

(zistem na tiralna kolesa) z najlahkejšo rabo, z me-
njalnimi kolesi za vsako seme, za breg, kakor za
ravnino.

Samotvorne patentovane škopilne priprave za pokonč-
evanje različnih škodljivih rastlin škodovalcev na sadnih
drevesih in za zatiranje peronospore izdelujejo in raz-
pošiljajo v najnovježi odlikovani konstrukciji

Ph. Mayfarth & Co.

tovarna gospodarstvenih strojev, livarna želeta in fužine na par
Dunaj, II/l, Taborstrasse 71.

Ilustrovani katalogi zastonj in franko. Zastopniki in prekupci se iščejo.

Pravo domače platno

za rjave in perilo priporočava po sledenih cenah:

Cela sešita (rjava) za postejto 2 ali $2\frac{1}{4}$ metra dolga, velja samo
1 gold. 20 kr. — Najinejša sešita rjava iz tenkega do-
minkiplatna 2 m dolga, velja samo 1 gld. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, čeprav
je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajarjev. — Domače platno
za „strožoke“ voja meter 20 ali 25 kr., za oblike meter 28 do 35 kr.
Vzroci (muštre) se tudi vprištejo pa zahteva.

Brata Slawitsch 285

trgovca v Ptiju, Florianski trg.

saznena, da je daje oce vedno po octovsko z njo za-
dovoljen, tako dekle, recem ti, bode predna in zvesta
ženka. Srečen je oče, ki ima tako hčerko in srečen je
taki fant, ki jo za ženo dobri.

Ne jemlji si za ženo take, ki je neumno pobozna
ter zapisana v vsaki mogoci bratovščini. Poboznost sicer
pristoja posebno nežnemu lepemu ženskemu spolu, ali
taka v resnici nikdar ni prav pobozna, ona to dela le
na videz, le zato, da jo ljudje hvalijo; sam sebi pa bi
si žnjo nakopal križ, ki bi bil nezosen. Kake nepo-
bozne ženke pa se tudi varu.

Naposlед, in to ti naj je glavno vodilo, ne jemlji
za ženko dekleta, ki ne bere rada „Štajerca“. S tako bi
dobil le neomikanu hinavko, ki nima nobenega smisla
za pravo, napredno in srečno življenje.

Za oznana (inserata)
uredništvo in upravni
štvo ni odgovorno.

Uredništvo in upravni
štvo je v Ptiju v
gledaliskem posloju
št. 3.

Štajerc izhaja vsaki drugi
petek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj.

Rokopisi se ne vračajo
in se morajo najdalje do
pondeljka pred izdajo
dotične številke vposlati.

VII. letnik

okrogu krajnega šol- skega sveta.

Injem članku smo razložili, da se v
ski svet izbirajo člani 1. kot zastop-
nadučitelj), 2. kot zastopniki verske
pnik) in 3. kot zastopniki politične
adar so člani šolskega sveta izvoljeni,
ajni glavar sejo, da se izvoli novi na-
ki seji predseduje najstarejši član, ali
ačelnik krajnega šolskega sveta. Voli-
ti, ktor dobi nadpolovico večino gla-
ve pravilno in postavno izvoljen. In
jeni prevzame takoj vodstvo v krajnem
vetu.

e j a h k r. š o l. s v e t a. Krajni šol-
se shaja k svojim rednim sejam naj-
to četrletje. Ako pa potreba in nuj-
sme načelnik sklicati sejo, kadar hoče;
nora konečno sklicati sejo tudi takrat,
natevata dva člana k r. š o l. sveta. In
rajni šol. svet pri seji sklene, je že
a všolane občine.

šol. svet veljavno sklepa: 1. ako se po-
člani, 2. ako je načelnik navzoč in
vsaj polovica vseh članov pričenja.

se hoče pritožiti proti kakemu sklepu
sveta, mora to storiti pri k r. šolskem
sicer tekom v 14 dni po seji. V tem
dej nima obveznosti ali veljave, dokler
ema mestu ali v novi seji o tej zadevi
kaj novega.

se pa včasi, da se mora v kaki seji
veta razpravljati o kaki zadevi, ki se
ga pričenjočega člana, recimo nadučitelja.

Darovi.

Sodnik je sedel na svojem tronu ter je po-
sebe vse velikase sveta, ki so kedaj ljudstvo
ad njim vladali.

Stvarnik je pravil Mozesu: „Kaj si dal svo-
vu?“

: „10 božjih zapovedi“.

aj je ljudstvo napravilo iz njih?“

!

i je vprašal cesarja Karola Velikega: „Kaj
l svojemu ljudstvu?“

r!“

aj je ljudstvo napravilo iz altarja?“
ado, na kateri je po nedolžnem zažigalo do-
rnice in svobodomisleče duhovnike“.

je obrnil k cesarju Napoleonu: No, in kaj
ojemu ljudstvu?“

o!“

„In kaj je iz nje ljudstvo naredilo?“

„Sramoto!“

In tako je vprašal še tega ali onega, ali vsak se
je protoževal, da je ljudstvo njegov dar obrnilo v hu-
dobije.

Naposlед je vprašal večni Oče Kristusa: „Moj ljubi-
sin, kaj si ti dal ljudstvu?“

„Mir!“

„In kaj so iz tistega naredili?“

Kristus je obmolnil. S prebodenimi rokami si je
zakril svoj sveti obraz ter se je milo razjokal.

Brez učitelja

brez uka

Brez znanja not (sekiric)
zamora igrali vsak na mojem
pihalnem Blas-Accordeon in
Flötofon-u pesmi, koračnice
(marše) in plese. Za svatbe,
veselice, izlete, i. t. d. posebno
za priporočati. Vsakemu godalu
se doda zastonj

šola za samouk

(Selbstlerner Schule), po kateri
se lahko nauči igrati. Pošilja se
proti poštnem povzetju (Nach-
nahme) od

Erzgebirgische Musik-
waren-Versandhaus

Hanns Konrad v Mostu (Brüx) št. 876 (Češkem).

Štev. 368. Blas-Accor-
deon z 10 tipkami, 20
glas, 2 basi, dolgost
26 cm, gld. 1:25, 3 ko-
madi gld. 3:56.

Bogato ilustrovani ce-
niki z čez 1000 slikami
pošiljajo se na zahte-
vanje zastonj in franko,

Štev. 2087. Flötofon z
10 tipkami, 20 glasi, 8 basi,
cilindraste podo-
bo, dolgost 40 cm.
gld. 2:—, 3 komadi
gld. 5:50.

Ura kukavica K 8.50

Lepo izrezano kazalo z pliči, koščenimi stevilkami in z koščenimi kazalci, kuka vsako uro in vsake pol ure, 33 cm visoka, kompletna z 2 poslačenima uteži v podobi čvrza, natancno regulirana, Ia-
šotsko delo 519

samo K 8.50 samo.

Okrugla ura, ki se navija vsakih 36 ur z uteži,
premer 16 cm K 8.—. Taista ura, 8 dni uidoča,
premer 30 cm K 5:60.

Za vsako uro jamči se pismeno 3 leta.

Vsako leto razpoljujamo več 50.000 ur k največji zadovoljnosti mojih častnih odjemalcev. To število, ki se na Avstrijskem gotovo ne najde, je najboljše potrdilo o solidnosti moje tvrdke.

Vsako, tudi najmanjšo naročilo se točno odpravi.
Razposilja po poštnem povzetju (Nachnahme)

HANNS KONRAD, Prva tvrdka ur v Mostu (Brüx) št. 876
(na Češkem.)

Bogato ilustrovani ceniki z čez 1000 slikami se pošiljajo na zahtevo zastonj in franko.

Najboljše in najceneje glasbeno orodje
dobi se le pri **W. Schramm**, izdelovalcu
instrumentov v Celju, Gazerstrasse št. 14.
Gosli za vajo dobe se že za 5 K, za 6:50 K
8 ali 10 K. — Gosli, katere imajo prav
močen glas veljajo 20, 25, 20 do 50 K. —
Jako fine citre za koncerte veljajo 14, 15,
20 do 200 K. Harmonika (dvoglascna) velja 5,
6, 7 do 15 K. Harmonika (dvoglascna) dunajska,
ki ima 6 basov, velja 28 do 40 K.
V zalogi so tudi vsakovrstne trompete, kitare,
piščalke, vsakovrstni bobni, tamburice isto-
tako tudi vsakovrstne strune.

vsaki instrument jamčim. — Popravila se ivršujejo jako fino in po
najnižih cenah.

477

Vsakovrstne rane

se morajo skrbno varovati pred
vsako nesnago,

ker se po tej lzhko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo
hudo, tžko ozdravljivo rano. Že 40 let se je izkazalo mečilno
vlačno mazilo, tako imenovano prasko domače mazilo kot zanesljivo
sredstvo za obvezo. To vzdržuje rane čiste, olvaruje iste,
olajšuje vnetje in bolečine hladni in pospešuje zacepljenje.

Razposilja se vsak dan.
Proti predplačilu K 3:16 se pošiljajo 4 pušice,
proti K 4:60 pa 6 pušic. Ena pušica velja
70 vinjarjev.

*Vsi deli embalaže imajo zakonito deponovan varstveno
znamko.*

Glavna zaloga

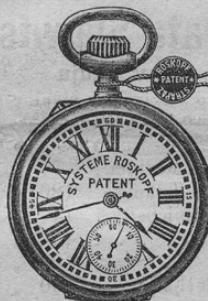
B. FRAGNER, č. in kr. dobavitelj 136

lekarna „pri črnem orlu“

Praga, Malá strana, ogel Nerudove ulice št. 203.

Zaloge v vseh lekarnah Astro-Ogeriske. V Ptaju se dobiva v
lekarni g. Ig. Behrbalk.

Samo 5 krun Anker-ura prihodnosti Samo 5 krun.

je moja prava švicarska anti-
magnetična patent-anker-rem.-ura,
„sistem Roskopf“ z masivnimi na
kamnih tekočini, solidnimi anker-
deli, z pristnim emali-kazalnikom,
v masivnem, pristnem, niklastem
okrovu z varstveno plombo, 36 ur
idoča, z počitčenimi in ukrašenimi
kazalci, točno repaštrana z 3 letnim
pismenim jamtrom, komad

kron 5 kron

3 komadi K 14.—, 6 komadi K 27.—

Taista ura z kazalcem sekund,
komad K 6.—, 3 komadi K 17.—,
6 komadi K 33.—

Taista ura v črem jeklenem
okrovu K 6:50, 3 komadi K 18.—,
6 komadi K 45.—

Taista ura z dvojnatim pokrivalom v pristnem niklastem okrovu brez
kazalca sekund K 8.—, 3 komadi K 22.—, 6 komadi K 40.—
Taista ura z dvojnatim pokrivalom v črem jeklenem okrovu,
komad K 8:50, 3 komadi K 23.—, 6 komadi K 42.—
Taista ura z dvojnatim pokrivalom v pristnem niklastem okrovu z
kazalcem sekund K 9.—, 3 komadi K 24.—, 6 komadi K 45.—
Taista ura v pristnem srebrnem okrovu, odprt, brez kazalca
sekund K 10.—, 3 komadi K 27.—, 6 komadi K 52.—

Taista ura v posebno trdnu srebrnem okrovu z kazalcem sekund
odprtta K 12:50.—, 3 komadi K 35.—, 6 komadi K 68.—

Taista ura, z 3 srebrnimi pokrivali v srebrnem okrovu z kazalcem sekund
sekund K 16.—, 3 komadi K 46.—, 6 komadi K 90.—

Taista ura, dvojno pokrita, v posebno lepo graviranem srebrnem
okrovu z kazalcem sekund K 18.—, 3 kom. K 50.—, 6 kom. K 96.—
Prosim ne mislite, da so take Roskopf ure, kako jih navadni pro-
dajalci po ceni prodajajo. Moja anker-ura prihodnosti naj bo vsem
zanesljiv in dober časomer in zadostuje vsem življeyam, ki jih
imamo do res dobre ure. Vsako leto razpoljujam več ko 50.000
komadov k največji zadovoljnosti mojih častnih odjemalcev. To
na Avstrijskem pač samo pri meni obstojec število kaže solidnost
moje tvrdke. Vsako, tudi najmanjšo naročilo se vestevo in točno
odpravi. Zamenjava dovoljena, če se poslano ni pokvarjeno ali se
vrne denar brez odstetja nazaj.

Razposiljuje po poštnem povzetju po
prvi tvrdki ur HANNS KONRAD v Mostu (Brüx)

št. 876 (na Češkem).

c. kr. sodnijsko zaprišen cenilec.
Odkiana z c. kr. orlom, zlatimi in srebrnimi medaljami, in 100.000
pohvalnim pismi iz vseh krajev.

Ceniki z čez 1000 slikami pošiljajo se na zahtevo zastonj in franko.

c6

S 2038-6.9.49

Naročnina za celo leto
2 K.

Posemzna številka velja
6 vin.

Naročnina se tudi na
pol leta plačuje in se
mora poslati vnaprej.

Cena oznanil je za eno
stran 64 K., $\frac{1}{2}$ strani
32 K., $\frac{1}{4}$ strani 16 K.,
 $\frac{1}{8}$ strani 8 K., $\frac{1}{16}$ strani
4 K., $\frac{1}{32}$ strani 2 K.

— 15 —

Ctajana

Franz Kaiser, Ptuj, veleposestnik vinogradov, trgovec z vinom in žganjarnica.

Priporočam mojo bogato zalogu vsakovrstnega žganja, kakor tropinovec, slivovko, droženko, brinjovec in vsakovrstno rosoglio.

Pri moji novi žganjarnici v hramu tik moje prodajalnice žganja lahko postavijo cenjeni odjemalci svoje voze. Ako se primeroma dovolj veliko kupi, sem pripravljen, povrniti tudi stroške mitnice (maunte).

Pismena naročila se vestno in točno izvršujejo.

Vzorci (muštri) so vsak čas na razpolago.

227

Kdor potrebuje vino, temu priporočam mojo bogato
zalogu vsakovrstnih vin.

Brez uka prinese veselje in
radost v vsako obitelj (familijo) Columbia-kitara

citre, velikost 49×35 cm in imajo 41 strun, 5 akordov in se znajo z pomočjo podložljivih not takoj od vsakogar igrati. Rabi se jih že več, karob 100.000. Dobiva se samo direktno od moje tvrdke. Cena: kompletne z šolo in celo pripravo gld. 5.50. Note, komad 10 kr. Akord-citre v vsaki kakovosti komad gld. 1.50, 2.25, 3.—, 3.50, 4.— in več. Noben riziko, ker je zamena dovoljena, ali se denar vrne. Pošilja se proti poštnem povzetju od „Erzgebirgische Musikwaren-Versandhaus Hanns Konrad v Mostu (Brüx) št. 876 (na Češkem.) Velik ilustrovani cenzus zastonj in franko.

Proda se zemljišče.

Grajsčina grofa Herbersteina v Ptiju proda neko gruntno parcelo ležočo v občinah Zgornji in Spodnji Breg pri Ptiju. Več se zve v pisarnici na Gornjem Ptiju. (Oberpettau.)

484

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekla-
danja v New York in v Filadelphijo. — Dobra hrana.
— Izberna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji
ali

Franc Dolenc, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorska ulica štev. 41.

537

Somatose

Železnata mesna beljakovina najodličnejše, tek zbu-
jajoče in živce oživljajoče krepilno sredstvo za ble-
dične. Železnata Somatose obstoji iz Somatose z 2%
železa v organičnizvezzi.

Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

230

Ant. Strasser

posestnik umetnega mlina v Gornji Polskavi

(Imenovan bil je več let nadmlinar pri g. dr. Reiserju v Pekrah pri Mariboru.) Ako se zamejte 100 kil pšenice, treba je plačati 60 krajcarjev ravno tako za vsako drugo žito.

508

„dobra dusica“ in s tako ženko, ki je zadovoljna
vselej in povsod, se lahko izhaja in gospodari.

Ako srečas berača in taistem meniš kaj podariti,
potem ne jemlji nikdar takše, ki bi tebi o ti priliki de-
jala: morda je ta človek kak slepar, lenuh, postopač, ki
priberačen denar v kremo zanes. Če ti torej tako re-
češ, ona pa odgovori: „Naj le gre, siromaček! Danes je
tako hladno, kak kožarček pijače bode mu gotovo teknil!“ —
lej, tako le hitro vzemi, to je zlata vredna dušica.

Prizadevaj si dalje poizvedeti, kako se zjutraj in
kadar se obudi, navadno obnaša. Ako se prebudi in
tako se smehlja, potem jo le vzemi, ne bo ti žal. Ako
pa nasprotno že zgoraj, kadar vstane, grbanč svoje čelo
in se kislo drži, potem, prijatelj, varuj se take kakor
vrag križa, ta ti je zoperna — kakor žarko maslo.

saznena, da je daje oče vedno po ocetovsko z njo za-
dovoljen, tako dekle, rečem ti, bode pridna in zvesta
ženka. Srečen je oče, ki ima tako hčerko in srečen je
taki fant, ki jo za ženo dobri.

Ne jemlji si za ženo take, ki je neumno pobožna
ter zapisana v vsaki mogoči bratovščini. Pobožnost sicer
pristoja posebno nežnemu lepemu ženskemu spolu, ali
taka v resnicu nikdar ni prav pobožna, ona to dela le na
videz, le zato, da jo ljudje hvalijo; sam sebi pa bi
si žnjo nakopal križ, ki bi ti bil neznosen. Kake nepo-
božne ženke pa se tudi varuj.

Naposlед, in to naj je glavno vodilo, ne jemlji
za ženko dekleta, ki ne bere rada „Stajerca“. S tako bi
dobil le neomikanino hinavko, ki nima nobenega smisla
za pravo, napredno in srečno življenje.

Za oznanila (inserata)
uredništvo in upravni-

štvo ni odgovorno.

Uredništvo in upravni-
štvo je v Ptiju v
gledališčem poslopu
št. 3.

Štajerc izhaja vsaki drugi
petek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj.

Rokopisi se ne vračajo
in se morajo najdajte do
pondeljka pred izdajo
dodatečne številke vposlati.

in, srečen stan!

— 16 —

VII. letnik

okrogu krajnega šolskega sveta.

Injem članku smo razložili, da se v
ski svet izbirajo člani 1. kot zastop-
nadučitelj), 2. kot zastopniki verske
pnik in 3. kot zastopniki politične
adar so člani šolskega sveta izvoljeni,
ajni glavar sejo, da se izvoli novi na-
ki seji predseduje najstarejši član, ali
ačelnik krajnega šolskega sveta. Voli-
ti, ktor dobi nadpolovično večino gla-
je pravilno in postavno izvoljen. In
jeni prevzame takoj vodstvo v krajnjem
vetu.

eja h kr. šol. sveta. Krajni šol-
se shaja k svojim rednim sejam naj-
to četrtek. Ako pa potreba in nuj-
sme načelnik sklicati sejo, kadar hoče;
nora konečno sklicati sejo tudi takrat,
altevata dva člana kr. šol. sveta. In
ajni šol. svet pri seji sklene, je že
a včolane občine.

šol. svet veljavno sklepa: 1. ako se po-
člani, 2. ako je načelnik navzoč in
vsaj polovica vseh članov pričenja.
se hoče pritožiti proti kakemu sklepu
sveta, mora to storiti pri kr. šolskem
sicer tekom v 14 dni po seji. V tem
tempu nima obveznosti ali veljave, dokler
jem mestu ali v novi seji o tej zadevi
kaj novega.

se pa včasi, da se mora v kaki seji
veta razpravljati o kaki zadavi, ki se
ga pričenjuječega člana, recimo nadučitelja.

Darovi.

Sodnik je sedel na svojem tronu ter je po-
sebe vse velikaše sveta, ki so kedaj ljudstvo
ad njim vladali.

Stvarnik je pravil Mozes: „Kaj si dal svo-
vu?“

„10 božjih zapovedi!“

aj je ljudstvo napravilo iz njih?“

1“

a je vprašal cesarja Karola Velikega: „Kaj
l svojemu ljudstvu?“

1“

aj je ljudstvo napravilo iz altarja?“
ado, na kateri je po nedolžnem zažigalo do-
rnice in svobodomisleče duhovnike.“

se je obrnil k cesarju Napoleonu: No, in kaj
ojemu ljudstvu?“

0“

„In kaj je iz nje ljudstvo naredilo?“

„Sramoto!“

In tako je vprašal še tega ali onega, ali vsak se
je pritoževal, da je ljudstvo njegov dar obrnilo v hu-
dobije.

Naposlед je vprašal večni Oče Kristusa: „Moj ljubi-

sin, kaj si ti dal ljudstvu?“

„Mir!“

„In kaj so iz tistega naredili?“

Kristus je obmolnil. S prebodenimi rokami si je
zakril svoj sveti obraz ter se je milo razjokal.

5000 goldinarjev plačila

za take, ki hočejo dobiti takoj brke ali pa, ki imajo plešo ni boljšega sredstva kakor je pravi danski „Mos Balsam.“

„Mos Balsam“ povrzoči, da dobi vsak takoj in sicer v teku 8 dneh brke in da mu začnejo rasti zopet izgubljeni lasovje. Zakaj od moderne znanosti je dokazano, da „Mos Balsam“ upliva tako na lasne buške, da povrzoči uže v 8 do 14 dneh bujno rast lasov ali pa brk.

Da to sredstvo ni nikakor škodljivo, za to se jamči.

Ako to ni res, plačamo mi

14

5000 goldinarjev gotovega denarja

vsakemu tistemu, kateri nima brk, kateri ima plešo ali pa redke lase in kateri je rabil tekom 6 tednov brez uspeha „Mos Balsam.“

Opomba: Mi smo edina firma, kateri je mogode enako jamčiti. Na razpolago so opisni priporočila zdravnikov. Pred ponarejavalcem se **nujno** svari.

Kar se tiče mojih poskusov z „Mos-Balsam“-om usojam si Vam poročati, da sem s tem balzamom popolnoma zadovoljen. Že po preteku 8. dnevnem pokazala se je očitna rast brk sicer mehkih in jasne barve, toda krepkih. Po preteku dveh tednov doble se brke svojo naravno barvo in potem še le pokazal se je prav očvidno izvrstni upliv Vašega balzama. Zahvalevaje Vas bilježim I. C. Dr. Tverg Kopenhagen.

Jaz podpisana smelo priporočam vsakomur pravi danski „Mos-Balsam“ kot zanesljivo, neškodljivo sredstvo, katero povzroči zopet rast lasov Meni so izpadali delj časa lasje tako, da sem dobita tu in tam na glavi popolnoma gola mesta. Ko pa sem rabila „Mos Balsam“ začeli so mi rasti že po preteku 3 tednov zopet lasje in so počeli, Kopenhagen.

1 zahojek „Mos Balsam“ velja 5 goldinarjev. Zamota se presledno (diskretno). Razpošilja se, ako se pošije denar v naprej ali pa po poštnem povzetju. (Nachnahme). Pisati je treba na največjo specijalno trgovino sveta

Mos-Magasinet, Copenhagen 370. Dänemark.

Dopisnice (karte) je treba frankovati z znamko (marko) po 10 vinarjev, pisma z znamko po 25 vinarjev.

Mizarstvo na prodaj

ha jako dobre prostoru brez konkurenje, je zaradi rodbinske razmere za prodati ali pa se da v najem. Več pove gospod Johan Mörtl v Šoštanj.

Trgovina

z mešanim blagom za prodati na deteli, ob glavnih cesti, blizu farne cerkve. Naslov pove upraviteljstvo „Stajerc.“

Kot šafar

želi službo omogočen mož takoj sprejeti. Razume vsako delo in ima dobra spravedvala. Sedaj je tudi kot šafar v službi. Ponudbe na upraviteljstvu „Stajerc.“

Vinograd, sadunosnik in stanovanje

se proda. Vinograd je regulan in leži v Kočičah. Več se zve pri g. Barbary Horvat v Naraplah, p. Ptujska gora (Maria-Neustift).

Mizarški učenec

se takoj sprejme pri Francu Šef, mizarškem mojstru na Humu, pošta Ormož.

Za varhinjo

k 1½ leta staremu otroku se sprejme deklica v starosti 12 do 14 let. Plača 28 K, obutelj in oblike. Franc Kosec, maroč Rače (Kranichsfeld.)

Izdajatelj in odgovorni urednik: Maks Heller.

Lepo posestvo

se po ugodni ceni proda. Plača se lahko na obroke. Vse je primerno za kakega rokodelca, oddaljeno je ¼ ure od Ptuja. Naslov pov. „Stajerc.“

Ženitna ponudba

Priženil bi se rad k pošteni deklici, kateri bi imela malo posestvo, 23 letni priden mladenič, ki ima premoženja 600 K. Izključena tudi ni vdova, srednje starosti, brez ali samo z 1 otrokom. Ponudbe pod šifro „Edinost“ na upraviteljstvu „Stajerc.“

Malo posestvo

okoli 3½ orakov njiv, sadunosnik, ki daje vsako leto okoli 6 polovnjakov jabolnic, 1 orao gozda, ki je takoj za sekati, se zelo po nizki ceni za 750 gl. proda. Ponudbe naj se vpostoji pod „H. W.“ poste restante Pragersko Pragerhof.

Lepo posestvo

ob državni cesti, 1 ura oddaljeno od postaje Ruše (M. Rast), z lepo hišo, z lepimi gospodarskimi poslopji, z milonom, z stroji za mlatenje in rezanje slame in z okoli 33 orali zemlje; izvrstni travnik, njive, gozd za sekati; se proda. Natančneje se izve v Selnicu ob Dravi, h. št. 3.

Močan pekarski učenec

z dežele se sprejme pri g. Karolu Weinberger, pekarskem mojstru v Mariboru, Mellingerstrasse št. 23.

V najem

vzeti žilim hišo za malo trgovino v sposobnem kraju, ali pa tudi kupim, pod lahkimi plačilnimi pogoji. Ako pa kdo tako naznani in se vsled tega dobi, tak dobi 20 kron nagrade. Ponudbe blagovljijo se poslati na upraviteljstvo „Stajerc.“

Izvrstna prodajalka

obeh jezikov zmožna, najde trajno službo. Ponudbe z spričevali, da je že bila prodajalka in koliko zahteva plače vpostiglije je na L. Chiba, trgovina z klobukami v Celju.

25

Učenec

z dobre hiše se takoj sprejme trgovini z mešanim blagom na deželi. Več mora biti nemškega in slovenskega jezika. Ponudbe na Aloiu Walland, Opotnica.

Posestvo na prodaj

kjer se zdaj lončarja nahaja, ob stojcu iz izdanega poslopija, od daljeno ¼ ure od Slov. Bistricički državni cesti, hiša obstoječi in treh sob, lepe kuhinje, živinštak. 1 klet v posebej 1 ura z stelje, zraven obstoječe zemljišč iz dveh njiv, sadunosnik, nov v za zelisce in brajje, najbolj spodbno za obrtnike. Vprašanja na se naslovijo na upraviteljstvo „Stajerc.“

20.000 lepih smrekovih hmeljkov

6 do 7 metrov dolge prodaja po 16 krajcarjev eno, ako se več vzame.

Jožef Jarmer, lesotrzec v Celju.

Na prodaj

ima en vagon 4–6 metrov dolgih, lepih, snažnih in špicastih smrekijih štangih komad à 30 vinarjev, franko postaja Poličane gospod Franc Possek veleposestnik pri Sv. Duhi pri Poličanah.

C6

S2038-6.9.49

Tisk: W. Blanke v Ptaju.